

Īsziņas

Atklās atjaunoto kapliču

13.novembrī plkst. 10.00 Bērzpils pagastā svinīgi atklās restaurēto Bēržu kapliču, kas ir kultūrvēsturisks piemineklis, jo daļa konstrukciju saglabājušās kopš 18. un 19.gadsimta. Bēržu kapu kapličas atjaunošanas uzsvars tika likts uz tradicionālo materiālu un darba metožu pielietošanu, lai saglabātu ēkas autentiskumu.

Gaida pieteikumus no latgaliešiem

Biedrība "Asmu Latgalīts" informē, ka līdz 22.decembrim pieņem pieteikumus no visiem Latgales nostūriem 7 nominācijās - Latgales gada labākais lauksaimnieks, Latgales gada aktīvākais jauniešs, Latgales gada ģimene, Latgales gada varonis, Latgales gada uzņēmējs, Latgales gada aktīvākais seniors un Latgales gada sirids cilvēks, lai 2018.gada 27.janvārī Preiļu novada kultūras centrā labākos no labākajiem godinātu nu jau ceturtajā Latgales Gada balvas pasniegšanas ceremonijā.

Mainās darba laiks

Sākoties mazāk aktīvai tūrisma sezonai, mainās Viļakas Novada muzeja darba laiks no 1.novembra līdz 30.aprīlim: darbdienās - no plkst. 9.00 līdz 17.00; brīvdienās - brīvs.

Lems deputāti

9.novembrī plkst. 10.00 Balvu novada domes deputāti kārtējā sēdē lems par mūspusē aktuāliem jautājumiem, tostarp apstiprinās apbalvojamo personu sarakstu svētkos, kā arī konkursa "Skais-tākais Ziemassvētku noformējums" nolikumu.

Lauku labumu tirdziņš Balvos

11.novembrī Balvos, laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra, notiks tradicionālais ikmēneša Lauku labumu jeb *zaļais* tirdziņš, kur ikviens varēs iegādāties dažādus lauku labumus, augļus, dārzeņus, kā arī amatniecības izstrādājumus no zemniekiem, mājažotājiem un amatu meistariem.

Nākamajā adugunī

● Izmanto karjeras izaugsmes iespēju

Jaunie speciālisti atgriežas Balvos

● Tas, ko raksta žurnālos, ir patiesība

Uzdriekstējusies pārmaiņām

Aizvadīts festivāls "Savējie"!

Foto - M.Lāpāns

Uzstājas "Dzelzs Vilks". Pagājušajā piektdienā Kubulu pagasta kultūras namā jau piekto gadu pēc kārtas notika dzīvās mūzikas festivāls "Savējie", kurā piedalās gan mazāk zināmi izpildītāji, gan arī jau plašāku popularitāti ieguvušas grupas. Šogad festivāla galvenais viesis bija vairāku nu jau leģendāru dziesmu īpašniece - rokgrupa "Dzelzs Vilks". Tās solists Juris Kaukulis jautāts, ar kādām emocijām devies mājup pēc festivāla, stāsta, ka publika bija ļoti atsaucīga un dzīva, dziedot līdz un emocionāli izdzivojot ikvienu festivāla mirkli. "Labprāt piekritu doties uz festivālu. Pirmkārt, patika izaicinājums, ka to rīko novembrī, jo visi zināmie festivāli pārsvarā notiek vasarā un tikai dažus no tiem rīko telpās. Otrkārt, festivālā bija divas skatuves, nepārtraukti skanot mūzikai. Tas ir unikāls pasākums ar izdomu, par ko jāpateicas festivāla organizatoram Mārim Lāpānam. Kas attiecas uz jaunajiem izpildītājiem, lielākā problēma ir, ka jaunajām grupām nav platformas, kurā sevi parādīt plašākai publikai. Bez televīzijas un radio atbalsta ļoti grūti sasniegt skatītāju, jo cilvēki izpildītās dziesmas gluži vienkārši neatceras. Savukārt, ja, braucot mašīnā vai ejot pa veikalu, dziesma regulāri skan radio, tā iegulstas atmiņā. Rezultātā klausītāji pierod pie šīs dziesmas un šāda veida festivālos kā "Savējie" un citos koncertos gaida uzstājamies grupu, kas izpildīs viņu nu jau iemīļoto dziesmu," pārdomās dalās "Dzelzs Vilks" solists J.Kaukulis. Savukārt festivāla organizators Māris Lāpāns, pateicoties kura ieguldītājam pūlēm cilvēkiem ir iespēja apmeklēt kvalitatīvu mūzikas pasākumu, gandarīts, ka festivālā valdīja enerģiski uzlādēta atmosfēra: "Tas bija festivāla galvenais mērķis. Ja vien pietiks spēka, apņēmības un nenotiks nekas neparedzēts, festivāls, protams, apmeklētājus gaidīs arī nākamgad!"

Artūrs Ločmelis

Viļakas Jauniešu iniciatīvu centram – 5 gadi.

6. lpp.

Trauksmainā Atmoda.

5. lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei 375 dienas!

Vai par pašvaldībai un tās darbiniekiem neglaimojošu komentāru rakstīšanu internetā būtu jāsaņem sods?

Viedokļi

Starp vārda brīvību un visatļautību ir atšķirība

SERGEJS MAKSIMOVS, Viļakas novada domes priekšsēdētājs

Runa ir par atbildību, nevis sodu, tieši tādēļ maija sākumā es gan kā fiziska persona, gan arī kā novada domes priekšsēdētājs kopā ar vairākām Viļakas novada domes amatpersonām iesniedzām Drošības policijai lūgumu izvērtēt Latvijas Sabiedrisko mediju interneta portālā www.lsm.lv publicētos aizskarošos komentārus. Sākās viss ar to, ka priekšvēlēšanu laikā interneta portāls Latvijas Sabiedriskie mediji nāca klajā, manuprāt, ar ļoti apsveicamu ideju sadaļā "Tautas balsis" griezties pie novadu iedzīvotājiem, rosinot rakstīt komentārus un noskaidrot viņu redzējumu, viedokli, pašvaldību kļūdas un labos darbus. Atbraucot uz vietas novados, viņi intervēja cilvēkus, aktualizēja problēmas un veidoja sižetus. Sākumā komentētāji ielogojās šajā saitē caur saviem profiliem

Draugos, Facebookā, taču, kad atsevišķa iedzīvotāju grupa saprata, ka to var darīt arī anonīmi, sākās nekontrolēta aizskarošu komentāru rakstīšana. Slēpjoties aiz pseidoanonimitātes, cilvēki klaji meloja, pazemoja un sniedza nepatiesas ziņas par Viļakas novada domē un iestādēs strādājošajiem. Tai skaitā tika norādīts uz tādiem ļoti būtiskiem noziegumiem, kā balsu pirkšana, korupcija un līdzīgām prettiesiskām darbībām, kas ir Drošības policijas tiešā uzraudzībā. Šo situāciju izrunājām vienā no novada domes komiteju sēdēm un koleģiāli nolēmām ievietot portālā brīdinājumu, ka par nepatiesu ziņu sniegšanu draud atbildība. Un domājat, ka tas kādu apturēja? Nē, gluži otrādi.

Redzot, kas notiek, ar dažiem kolēģiem, kuri arī tika aizvainoti komentāros, uzrakstījām iesniegumu Drošības policijai. Tajā norādījām iespējamās noziedzīgās darbības un lūdzām noskaidrot, kuras personas veica pirkšanas un citas noziedzīgas darbības, kā arī apstiprinājām, ka esam gatavi sadarboties, lai uzzinātu patiesību. Drošības policija ļoti operatīvi no-reagēja un jau nākamajā dienā ieradās Viļakā, lai noskaidrotu notikušā apstākļus. Jautājumos, kas skāra viņu darbības sfēru (zagšana, balsu pirkšana), pierādījumus neatrada, līdz ar to šo lietu novirzēja Valsts policijai.

9.maijā, pirms tapa mūsu iesniegums Drošības policijai, "Tautas panorāma" visu novadu vadītājus aicināja uz studiju, kur runājām gan par tapušajiem sižetiem, gan arī portālā publicētajiem komentāriem. Es izrādīju neapmierinātību un norādīju, ka Latvijas Sabiedriskais medijs ir atbildīgs par to, kas notiek viņu uzturētajā portālā, un drīz vien komentāru sadaļu slēdza.

Lasot portālā publicētos komentārus, redzēju konkrētu vērsanos pret mani, domē vai domes pakļautībā strādājošiem darbiniekiem, kā arī maniem radiem. Piemēram, kāds bija uzrakstījis, ka mani radinieki ar divlitrīgo alus pudeli vai grādiem dzērieniem pērķ balsis. Kā viņiem jājūtas, izlasot ko tādu?! Kāpēc manas politiskās darbības rezultātā viņiem jājūst par cietējiem? Ja ir bijusi prettiesiska rīcība, tad, lūdzu, miniet faktus un pierādījumus. Personīgi man nekas tāds nav zināms. Vienā no pirmajiem komentāriem kāds bija ierakstījis, ka mūsu domes moto visiem, kas te strādā, ir nevis godīgums, bet shēmošana (tas ir, ieskaitot apkopēju, kurinātāju, sekretāri, grāmatvežus un visus citus), acu aizmāļošana un iedzīvotāju maldināšana. Tātad cilvēks, izlasot šo komentāru, zinās, ka, ejot uz domi, viņu iespējami maldinās, sniegs tukšus solījumus un uzpirks vēlētajus. Kā novada domes vadītājs es nedrīkstēju pieļaut šādu savu darbinieku apvainošanu.

Iespējams, daļa sabiedrības manu vērsanos pret *anonīmajiem* komentētājiem uzskata par mēģinājumu kādu iebiedēt. Taču tā nav. Paskatieties interneta portālos, kur par šo atgādījumu jau atkal uzrakstīti simtiem komentāru. Cilvēki runāja, runā un runās - neviens nav iebiedēts. Citi pat pamanījušies dot padomus, kas jādara, lai policija nevarētu izsekot, no kādas IP adreses komentētājs rakstījis. Vairākos gadījumos mēs nojaušām, kas varētu būt komentāru rakstītāji, un daži par saviem komentāriem jau palielējušies paziņām. Taču policija pie šīs lietas strādā, un domāju, ka mūs sagaida vēl daudz pārsteigumus.

Kāds bija mans mērķis, šādi rīkojoties? Tikai viens – aizsargāt sevi, savus darbiniekus un radi-

niekus. Šeit nav vērsšanās pret vārda brīvību, jo starp to un visatļautību ir būtiska atšķirība. Latvijas Republika ir tiesiska valsts, Latvijā ikvienam ir tiesības būt aizsargātam un neviens nav jāvis aizskart manu tuvinieku, radinieku, ģimenes, pašvaldības darbinieku, arī manu godu un cieņu. Neviens. Lūdzu, komentējiet un kritizējiet, bet visam jābūt ētikas un Latvijas likumdošanas normu robežās. Ja cilvēkam nav saprotamas robežas, tās noteiks un paskaidros Latvijas Republikas tiesībsargājošās iestādes.

Arī es kā amatpersona savas publiskās darbības laikā, komentējot kādu notikumu vai likumprojektu, kādreiz esmu kļūdījies vai nekorekti izteicies, bet šādos gadījumos esmu publiski atvainojies. Lūgtu arī citus rīkoties līdzīgi. Ja esat kļūdījušies, atvainojieties. Atvainošanās gan nevar būt anonīma. Nav svarīga forma, kādā cilvēks to izdarīs. Šajā gadījumā būtiski ir, lai atvainošanās notiktu publiski.

Fakti

● Maija sākumā pēc vairāku Viļakas novada domes darbinieku (Zigrīdas Vancānes, Leonida Cvetkova, Jura Prancāna, Ilmāra Locāna, Jaroslava Kozlova un arī pašvaldības vadītāja Sergeja Maksimova iesnieguma) uzsākta apjomīga izmeklēšana par neslavas celšanu masu medijos saistībā ar domei neglaimojošu komentāru rakstīšanu internetā. Izmeklēšanas laikā Leonīds Cvetkovs atteicās turpināt procesu uzskatot, ka viņš nav cietis.

● Ir sākta krimināllietā par neslavas celšanu un tiek meklēti apmelojošo komentāru rakstītāji.

Skandāls sacelts bez būtiska iemesla

JĀNIS SUPE, bijušais Viļakas novada iedzīvotājs

Jautājums par to, vai par pašvaldībai un tās darbiniekiem neglaimojošu komentāru rakstīšanu internetā jāsaņem sods, no tiesību viedokļa ir visai sarežģīts. Es personīgi uzskatu, ka sods ir jāsaņem tādā gadījumā, ja ir rupji aizskarta personīgā dzīve un ir iestājušās būtiskas sekas. Katram par saviem vārdiem ir jāatbild, un principā es atbalstu to, ka vajadzētu aizliegt anonīmus komentārus internetā; uz šādu regulējumu šobrīd virzās attīstītās valstis. Taču, kā jau minēju, lai komentāru rakstītāju sodītu, komentāros tiešām būtu jābūt ļoti, ļoti aizvainojošai informācijai.

No otras puses, ja persona atrodas publiskā amatā, jo īpaši vēlēta amatā, manuprāt, jābūt gatavam saņemt publisku kritiku. Demokrātiskā valstī, kāda cenšas būt Latvija, iedzīvotājiem ir jābūt iespējai konstruktīvi kritizēt pašvaldības darbu, protams, ievērojot ētikas nor-

mas. Padomju laikā, kad bija jāklusē un aklī jāklauz valdošajai varai, ir pagājuši.

Iepazīstoties ar konkrēto komentāru saturu, man rodas sajūta, ka skandāls ir sacelts bez būtiska iemesla – cik man zināms, komentāru rezultātā nekas nav nolauptis, neviens nav nogalināts, ir tikai daži teikumi kādā mājaspapīrā, par kuru visi līdz pat šim brīdim jau bija aizmirsuši. Bet no dažiem teikumiem, kas uzrakstīti kaut kur plašajā internetā, manuprāt, dzīve nemainās. Ir jāprot šādām lietām *pārkāpt pāri*. Ja mēs visi apvainotos par sīkumiem, dzīvot vispār nebūtu iespējams. Protams, mans viedoklis šajā lietā ir subjektīvs, jo nezinu visus faktus. Tomēr nevajadzētu aizmirst, ka pašvaldībai ir jāstrādā iedzīvotāju labā, nevis pret saviem iedzīvotājiem, kur jau tā ir maz. Arī es, strādājot publiskā iestādē, ik pa laikam saņemu kādu iesniegumu, kur esmu kritizēts

un tieku apvainots. Man nekad nav prātā nākusi doma rakstīt iesniegumu policijai, jo es saprotu, ka tā ir publiska amata *garozija*, ar ko ir jāsadzīvo.

Domājot par publisko kritiku, vienmēr atceros pantiņu, ko izlasīju reiz bērnībā: "Sist var ar akmeni, sist var ar koku, kad sit ar vārdiem, uztver kā joku!" Pēc šīs atziņas dzīvoju pats un aicinu dzīvot arī citiem. Ticiet man, būs vieglāk! Mūsu novadā jau tā ir maz cilvēku, daudz patīkamāk būtu, ja visi kopā nāktu palīgā pašvaldībai un strādātu pie novada attīstības.

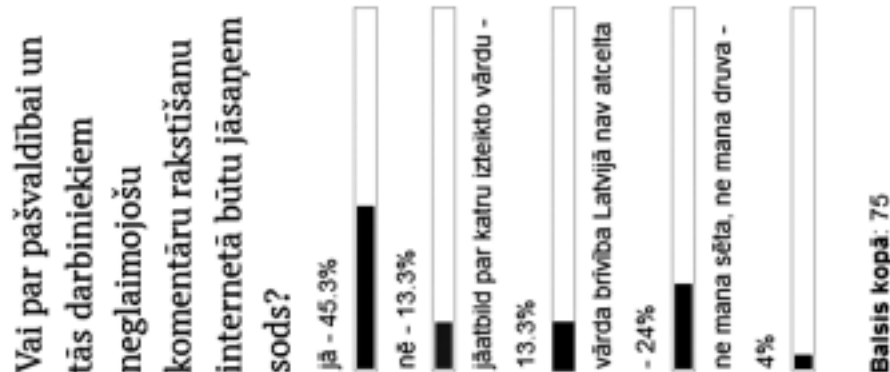
Katrā ziņā man ir nepatīkami, ka mana dzimtā novada vārds visā Latvijā ir izskanējis tieši šādā kontekstā. Būtu daudz priecīgāks, ja publiskajā telpā dzirdētu par to, ka Viļakā attīstās uzņēmējdarbība, palielināties iedzīvotāju skaits vai uzlabojusies ekonomiskā situācija.

Viedokļus uzklusēja S.Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Balvos atklāj Mārtiņa Lutera ielu

Svētdien pēc svinīgā Reformācijas 500 gadu jubilejas dievkalpojuma un koncerta Balvu Evanģēliski luteriskajā baznīcā atklāja jaunu ielu Balvos. Luterāņu draudzes mācītājs Mārtiņš Vaickovskis, atklājot ielu, neslēpa prieku, ka tagad draudze, dodoties uz baznīcu, ies un brauks pa “ticības tēva” Mārtiņa Lutera ielu.

Dievkalpojumā. Rīgas Sv.Pētera draudzes mācītājs Atis Vaickovskis, uzrunājot klātesošos, atgādināja, ka šī ir īpaša reize, kad atskatāmies atpakaļ nevis uz 100 gadiem, bet metam tiltu uz vēsturi un notikumiem, kas risinājušies pirms 500 gadiem: “Tad, kad vāczemē izglītots mūks, doktors Mārtiņš Luters, kurš sākotnēji neplānoja nekādu reformāciju, rosināja amata brāļus, skolotājus un inteliģenci uz publisku disputu...” Tāpat A.Vaickovskis uzsvēra, ka 1517.gadā līdz ar mūka izvirzītajām 95 tēzēm aizsākās jauns laikmets.

Dāvā koncertu. Svētku noskaņu baznīcā radīja arī vokālā grupa “Ars Antiqua Riga”, kuras dibinātājs un mākslinieciskais vadītājs ir Pēteris Vaickovskis. Viņš ar kolēģiem uzstājās ne tikai lielākajos dievnamos Rīgā, bet arī visā Latvijā (pamatrepertuārā – viduslaiku un renesanses mūzika).

Izstāde. Līdz pat Ziemassvētkiem luterāņu baznīcā būs skatāma Balvu Mākslas skolas audzēkņu “Lutera rožu” izstāde.

Atdzīvina viduslaikus. Leonards Gotlubs, spēlējot lautu, atdzīvināja ne tikai viduslaikus, bet arī nevilus atgādināja, ka pats Mārtiņš Luters bijis virtuozs lautas spēlē.

Atklāj ielu. Mārtiņa Lutera ielas atklāšanu Balvos uzticēja draudzes vecākajam Jānim Auziņam.

Priekšlasījums. Luterisma mantojuma fonda vadītājs Juris Ulģis par priekšlasījuma tēmu izvēlējās “Lutera atziņas – izaicinājums mūsdienu pasaulei un kristietībai”. Viņš, sākot sarunu, prezentēja, kā pats paskaidroja,

tris ievadpiezīmes: “Cilvēka daba kopš 16.gs. nav daudz mainījusies (tas, ka mums ir moderni telefoni vai ierīces, nenozīmē, ka nedarām sliktas lietas. Tāpat joprojām uzdodam sev eksistenciālus jautājumus, piemēram: “Kas es esmu? No kurienes nāku? Uz kurieni eju? Kāda jēga, ka pelnu naudu, audzinu bērņus?” utt.); patērētāju kultūra ir radījusi garīguma tukšumu, *seklu* dzīvi (ik dienu cilvēki tiek *bombardēti* ar informāciju pirt, pārdot, nopelnīt. Vai tiešām dzīvojam pasaulē, lai tikai pirtu un pārdotu?); Lutera atziņas ir aktuālas, izaicinošas pasaulei un kristietībai, norādošas uz patiesi garīgu dzīvi.”

Kopā ar savējiem.

Balvu luterāņu draudzes mācītājs Mārtiņš Vaickovskis pateicās visiem, kuri piedalījās svinīgajā dievkalpojumā. Tāpat viņš atklāja, ka viesmācītājs Atis Vaickovskis ir viņa tētis, bet grupas “Ars Antiqua Riga” vadītājs Pēteris Vaickovskis – brālis.

Neizpaliek dāvanas. Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs baznīcai un pilsētas saimniekam (foto no labās – Balvu pilsētas pārvaldniekam Sandim Meieram) pasniedza simbolisku dāvanu ar “Pēdējā vakarēdiena” attēlojumu. “Negribu pievērst uzmanību tā mākslinieciskajam izpildījumam, bet būtībai. Meklēsim to, kas mūs vieno - sarunājoties, kopā baudot maltīti, kopā piedaloties dievkalpojumos. Kas būtu, ja nebūtu ēdienam pievienots sāls? Būtu negaršīgi, turklāt, ja mēģināsim ēdienā atrast sāli, to neatradīsim. Tas būs izšķīdis, bet garšu jutīsim. Šobrīd, atceroties Mārtiņu Luteru, mēs neredzam darbus, bet tos izjūtam ik uz soļa,” paskaidroja Viļakas novada vadītājs.

Vienojas kopīgā dziesmā. Jauno ielu atklājot, klātesošie vienojās dziesmā: “Mūžam ceļams, mūžam ceļams ļaužu dvēs'lēs Dieva nams. Mūžam steidzams, nepabeidzams, reizēm liekas neuzceļams. Mūžam ceļams Dieva nams...”

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Līdz Jaungadam ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras un Latvijas valsts budžeta finansētās mērķprogrammas “Reģionālo un vietējo mediju atbalsta programma” atbalstu laikraksta “Vaduguns” lasītājiem atgādināsim par mūsupuē nozīmīgiem notikumiem vēstures likločos. Ne velti projekta nosaukums ir “Itai zemei nedarāt pāri” (dzejnieka Antona Slišāna vārdi) - patriotisms nav tikai koncerti vai salūti pāris dienas gadā. Astoņu tematisko publikāciju galarezultātā taps nebijusi un unikāla dāvana - žurnāls-speciālizlaidums (tostarp kalendārs), ko kopā ar vienu no pirmajiem “Vaduguns” numuriem saņems ikviens 2018.gada laikraksta abonētājs, turklāt neatkarīgi no tā, vai avīzi abonējis uz mēnesi, vai gadu.

Vētraino Atmodas mīlestību atceroties

“Bija tāds laiks – ar kopīgām dziesmām, brālībā sadotām rokām, manifestācijām un piketiem, virs galvas augstu plīvojot sarkanbaltsarkanajam...,” tā rakstīja grāmatas “Bija tāds laiks... 1991... Janvāra barikādes” veidotāji, atceroties Atmodas laika notikumus un barikādes nu jau pirms vairāk nekā 26 gadiem. Tie bija stāsti par bijušā Balvu rajona cilvēku drosmi uzdrīkstēties būt lepniem, tikt sadzirdētiem un pieprasīt brīvību Latvijai. Ne tikai pieprasīt, bet arī izcīnīt tās neatkarību. Iedomājieties – simtiem tūkstošu cilvēku spēja būt vienoti, dzīvot ar kopēju ideju un būt saliedēti ceļā uz cēlo mērķi.

- Tas bija laiks, kad kaislības sita augstu vilni ap Latvijas PSR Augstākās Padomes vēlēšanām, uzdodot jautājumu: kurš kuru? Tautfrontiešu štāba noskaņa līdzinājās skudru pūzņim, - te nāca un gāja, runāja, sprieda un prognozēja. Bijušā Balvu rajona vārds vēsturē paliks ar trīs deputātiem, kuri 1990.gada 4.maijā nobalsoja par neatkarību. Viņi – Andris Līgotnis, Juris Cibulis un Kazimirs Šjakota.

- Tas bija laiks, kad pazuda Ļeņina pieminēķji, bet ļaudis plūda uz dievnamiem, un Lieldienās un Ziemassvētkos tie bija sevišķi pilni.

- Tas bija laiks ar vēsturisko dienu, kad uz Latvijas un Krievijas Padomju Federatīvi Sociālistiskās Republikas robežas svinīgi atvēra muitu. Pēc ilgiem gadiem bija atjaunota robeža.

- Tas bija arī ekonomiski grūts laiks. Tukši veikali, vizītkartes preču iegādei, garas rindas pēc importprečēm, gada-tirgus Balvos ar žiguļa un dažu importmantu izsoli. Taču arī iespēja veidoties zemnieku saimniecībām, atgūt īpašumus un kļūt sev pašam kungam un kalpam.

Mums pietrūkst garīguma, to Dieva baušļu

Nav nācies dzirdēt bijušos tautfrontiešus nožēlojam līdzdalību Tautas frontes aktivitātēs, lai kā arī mainījusies dzīve, uzskati un attieksme pret politiku un politiķiem. Daudzi Atmodas laiku salīdzina pat ar pirmo mīlestību, kas vienmēr silda sirdi un uzjundī patīkamas atmiņas. Bet laika ritējums sev līdzī nes nemitīgas pārmaiņas. Divreiz vienā upē neieķapt. Vai Atmodas laika gars kaut kur vēl dzīvo, vai ir vērts to meklēt? Ar šo jautājumu uzrunāju JURĪ ANNUŠKĀNU, tagad juristu, bet toreiz tautfrontiešu izdevuma “Balvu Atmoda” redaktoru un veidotāju.

Kā, Tavuprāt, ir ar tā laika garu, ko daudzi no mums neaizmirsīs, kamēr vien dzīvos?

-Neatkarība nāca lēnām, un domāju, šo jēdzienu katrs sapratām dažādi. Vairums no mums, protams, gribēja brīvību Latvijai un bija pārliecināti, ka tad mēs dzīvosim tikpat labi kā citur Eiropā. Citiem bija neaizmirstami padomju sistēmas pāridarījumi: kara laiku smagums, deportācijas, Afganistāna. Viņi gribēja beidzot nomest važas. Tagad, atskatoties uz to laiku, domāju, varbūt tolaik mums vispār nebija nekāda Atmodas gara, drīzāk vēlmes vai ilgas. Tiklīdz kopējais mērķis bija sasniegts, mēs izklidām. Varbūt tā ir atbilde uz jautājumu, kāpēc šodien nav tā, pēc kā tik ļoti ilgojamies toreiz!

Bet tas bija laiks un izdevība piedzīvot Atmodu!

-Protams! Mēs nedrīkstējām neizmantojot šo iespēju un laiku! Tolaik bija izveidojušies apstākļi, atradās cilvēki, un viss notika. Fiziski bija sasniegts līmenis un pakāpe, līdz kurai diemžēl mēs neesam spējuši izaugt garīgi. Tā ir mūsu šodienas sabiedrības nelaime. Mums pietrūkst garīguma. To desmit Dieva baušļu. Kaut vai tas, - tev nebūs zag! Te slēpjas atbilde, kāpēc sabiedrība šodien tik ļoti noslāņojusies un cilvēku dzīves līmenis kļuvis krasi atšķirīgs. Un kā tad ir ar pārējo deviņu baušļu ievērošanu?

Turklāt šodien sabiedrība ir ļoti liekulīga.

-Daudziem varbūt vispār nav nekādas ticības, viņi tikai skaisti runā. Pajautāšu: vai mums vajag tik daudz sēru dienu, kādas valstī izsludinātas? Tāda iekrīt pat manā dzimšanas dienā. Bet, ja reiz sēru diena, tad lai skan simfoniskā mūzika un filozofiska rakstura raidījumi no rīta līdz vakaram. Bet pie mums izkar karogu sēru noformējumā un pēc tam iet uz balli vai koncertu. Tā ir liekulība. Garīgās izaugsmes rādītājs ir arī

baznīcu apmeklējums. Cik daudzi regulāri tās apmeklē? Ja cilvēks strādā 6-7 dienas, kur paliek laiks atpūtai, garīgām izpausmēm un pašattīstībai? Viņš ir noguris, pārstrādājies, bieži vien arī pārāk atkarīgs no materiālajām vērtībām. Vēlreiz uzsvēršu: mums pietrūkst garīguma.

Cilvēki netic, pat neieredz politiķus un viņu darbību...

-Piekritu, bet cilvēkiem jāreķinās ar sekām. Ja netic, nolaiž rokas, tad viņi ir padevušies un atstājuši notikumus vai nu pašplūsmā, vai atdevuši savu vēlmi tiem, kuri to izmanto. Padevība nozīmē, ka pietrūkst gara spēka. Bet Atmodas laikā to, ko cilvēki runāja mājās, uz ielas, viņi nebaidījās pateikt arī publiski, nebaidījās, ka par to atlaidīs no darba vai ieliks cietumā. Tā bija Atmodas laika iedvesma, kas pārauga kopējā spēkā. Vēlreiz saku, ka mums visiem jāaug garīgi. Saeima šajā ziņā ir mūsu spogulis. Pavērojiet, kas notiek ar it kā normāliem cilvēkiem pēc pāris gadiem, kuri ieķļuvusi Saeimā! Cik no viņiem būs tādi paši – godīgi, kritiski, ar vēlmi mainīt dzīvi,

par ko runāja pirms tam!

Atmoda bija žurnālistikas zvaigžņu stunda. Rakstīt tik atklāti, saucot lietas istajos vārdos un nebaidoties parakstīt savu vārdu, pirms tam nebija pieredzēts. Žurnālistiem uzticējās, viņus godāja un nekengāja. Toties tagad masu medijiem pat ar likuma spēku apgrūtināta, pat aizliegta informācijas ieguve.

-Patiesībā mūsu dati nebūt nav tik aizsargāti, kā gribētos domāt. Tiem, kuriem ir vēlme, ir dažnedažādas iespējas mūs izsekot un iegūt datus. Problēma tā, ka tur, kur vajadzētu objektīvi runāt un parādīt, ka cilvēkam, piemēram, ir parād-saistības, ka viņš neaprupē bērņus, negādā par vecākiem vai tamlīdzīgi, šos datus noslēpj un neļauj preseī publiskot. Savukārt e-pastus vai mobilos tālruņus uzzina ātri un izmanto, lai cilvēkus ievilinātu mahināciju tīklos, ja viņi tam ļaujas. Ja vajag, atradīs arī darbavietu, atalgojumu un citu informāciju.

Labākais, ko jaunībā izdarījām

Atmodas laiks bija cilvēku iepazīšanas iespēja. Ne tikai vērot, bet arī darīt un pieņemt lēmumus, kad iznāca būt atbildīgos amatos. Būt drosmīgiem, skaļi pauzot savu viedokli, un nebaidīties no reakcijas vai vēl tālejošākām sekām. Nav aizmirstami Viksnā dzīvojošā Imanta Zeltiņa mītiņā teiktie vārdi par to, ka kompartijas biedra kartes ir sarkanas, jo mirkušas asinis... Imants bija gan pirmo Tautas frontes, gan Neatkarības kustības kongresu delegāts. Savējo izjūta saglabājusies joprojām, un arī Imantam jautāju, kāds, viņaprāt, izskatās Atmodas laika gars šodienas izjūtās?

IMANTS ZELTIŅŠ:

-Maskavas impērijā tolaik bija nobriedusi revolucionārā situācija, kad augšas vairs nespēja dzīvot pa vecam, bet apakšas to vairs negribēja. Ja šāda situācija būtu 50. vai 60.gados, notiktu kas līdzīgs, tikai vētraināk. Igauņi to nosauca par “Dziesmoto revolūciju”, un, manuprāt, tas ir pareizāk. Atceros, Baltijas folkloras festivālā igauņi vicināja mazus nacionālos karodziņus un arī mums iedeva sarkanbaltsarkanos.

Protams, tas laiks ir piemiņas vērts. Tas bija labākais, ko jaunības aizrautībā izdarījām. Atceros skatu, kad Daugavas krastmala bija sarkanbaltsarkanu karogu jūra. Ar mani kopā bija studiju laika draugi. Arī dzejniece Maira Asare, kuras vairs nav starp mums.

Pasaule nav tāda, kāda izskatās. Arī “Dziesmotajā revolūcijā” bija paslēpts daudz zemūdens akmeņu, kuri novirzīja straumes vēlamajā gultnē. Sākumā partija norobežojās no Tautas frontes, bet drīz aptvēra, ka var groži izslidēt no rokām, un metās iesaistīt savējos. Tad radās labi inscinēts teātris ar daudzām niansēm. Protams, tas bija vētrains laiks, bet neatkarību mēs panācām. Taču jebkura revolūcija apriņ savus radītājus, un sāņņi uzpeld virspusē. Tie ar laiku nogrimst upes gultnē, bet paiet ilgs laiks. Čekisti veikli iefiltrēja savus pakalpiņus mūsu rindās un pārņēma pat vadību, izdarot to tik profesionāli, ka pat es uzreiz nesapratu, kurš ir savējais un kurš nav. To es izskaitļoju, kad jau bija par vēlu.

Jaunatne tagad ir tāda, kā jau visos laikos. Viņi dzīvo šodien un rit. Par vēsturi sāks interesēties vēlāk, un ne jau visi. Domāju, viņi drīz padzīs vecos *bukus* no Saeimas un pārņems vadību valstī. Nepaies ne 10 gadi.

Arī Latvijā var strādāt un pelnīt

Savs viedoklis par mērķu piepildījumu ir Atmodas laikā dzimušajiem, tagad jau pieaugušiem cilvēkiem. Kā veidojusies dzīves pieredze, kādi ir sasniegumi, atklāj SIA “Veiks” īpašnieks un valdes loceklis JĀNIS IGAUNIS.

Iepazīstinot ar sevi, Jānis parasti saka, ka nāk no Balviem, ir precējies, audzina divus bērņus un strādā būvniecības jomā. Viņam drīz būs 29 gadi. Ko Jānim izsaka Atmodas laiks, vai par tādu ir dzirdējis? Puisis saka, ka par šo svarīgo posmu Latvijas dzīvē ir skatījies dokumentālus kino stāstus un zina, ka sabiedrība toreiz bija ceļā uz svarīgām pārmaiņām ar mērķi atgūt brīvu un vienotu valsti. Par šo laiku viņam stāstījuši arī vecāki, jo Jāņa tēvs Pēteris Igaunis bija starp Atmodas laika aktīvistiem, brauca uz barikādēm un ir apbalvots ar 1991.gada barikāžu dalībnieka piemiņas zīmi. Jānis vērtē, ka brīvība gan ir iegūta, taču vienotības Latvijā pagaidām nav. Neko vairāk par šo laiku viņš neizsakās, atzīst, ka ar savas paaudzes jauniešiem par šo tēmu nemēdz runāt.

Jānis uzskata, ka arī, dzīvojot Latvijā, var pietiekami labi nopelnīt un, ja ir prasme un gribēšana, veiksmīgi vadīt darbus saistībā ar ārzemēm. Protams, viņa gadījumā arī vecākiem bijusi zināma loma konkrētā darba atrašanā. “Esmu uzaudzis vidē, kur cilvēki daudz strādāja, redzējis daudzu projektu īstenojumu,” viņš saka. Būvniecību viņš raksturo kā grūtu un atbildīgu, taču vienlaikus interesantu darbu jomu. Šopavasār, piemēram, viņi uzbūvējuši 10 dzīvokļu rindu māju Stokholmā. Tas bijis liels izaicinājums, jo darbu apjoms īsā laikā bija jāveic, atrodoties gan Latvijā, gan Zviedrijā. Protams, ir gandarijums un pūliņi attaisnojušies. Jānis vadījis darbu gaitu, komunicējis ar strādniekiem un bieži braucis uz Stokholmu. Veiksmīgais rezultāts apliecinājis, ka viņu uzņēmumam ir pa spēkam šādi - visai liela mēroga - projekti. “Acīmredzot arī turpmāk droši varu uzņemties tik lielus projektus,” Jāņa secinājums. Būvniecības pasūtījumi ir arī tepat, Latvijā, un tuvākajā apkaimē, lai gan mūsu cilvēku rocība, kā pierādījis dzīvē, ir visai atšķirīga. SIA “Veiks” veic darbus arī pašvaldību un vietējo uzņēmēju vajadzībām.

Brīvajā laikā puisim patik doties pārgājienos, paceļot, braukt ar velosipēdu. Viņš lasa arī vēsturiskus romāņus, fantastiku un dresē savu draudzīgo borderkolliju - pusgadu jauno suni Jumi. Jānis ir apmierināts ar šo laiku, ar dzīvi, ar iespējām, ko tā sniedz. Vari dzīvot kaut vai nelielajos Balvos, bet būt saziņā ar visu pasauli un kārtot darba lietas. Ja vēlies, nedēļas nogali var pavadīt kādā Eiropas pilsētā vai apceļojot Latvijā. Jānis ik pa laikam pasapņo arī par savu māju, kāda ģimenei noteikti reiz būs. Būs tad, kad atradīs tai isto vietu ainaviskā vidē un izdomās visu līdz sīkumam.

Īsumā

“Zvaniņiem” – jauns ietērs

Kopš pēdējiem remontdarbiem iniciatīvu centrā “Zvaniņi” Šķilbēnu pagastā pagājuši četri gadi, tāpēc centra aktīvākie apmeklētāji un vadītājs Vilis Cibulis nolēma, ka telpas ir jāatsvaidzina. Tāpat kā iepriekš, arī tagad šos darbus palīdzēja veikt vietējie jaunieši, kuriem piepalīdzēja Eiropas brīvprātīgās Laura un Dana. Pēc sagatavošanas darbiem - mēbeļu un citu mantu iznešanas, kurā aktīvi piedalījās Pēteris Mežs, Andris Trešutins, Kristiāns Keihs, Tomass Bukšs, Ainārs Vasiļjevs, Egils Keihs un Niks Cibulis, visi kopā ar centra vadītāju devās uz Balviem, kur izvēlējās krāsas un visu nepieciešamo darbam.

Sienu un grīdas krāsošanu izdevās pabeigt divās nedēļās. “Šogad galvenie krāsotāji bija Karīna Rudziša, Niks Cibulis, Ainārs Vasiļjevs un Egils Keihs, pēdējā grīdas krāsošanā piedalījās arī Laura un Dana,” savus jauniešus slavē V. Cibulis. Galarezultātā sienas ir ieguvušas zeltaini brūnu toni, bet grīda kļuvusi ķiršsarkana. “Mainījām arī griestu plāksnes, un šis darbs labi veicās garākajam “Zvaniņu” jauniešiem Ernestam, viņam palīdzēja Arturs,” stāsta V. Cibulis. Pēc remonta centrā ir arī dažas jaunas mēbeles. “Nu jauniešu centrs kļuvis acīm tīkams. Cerams, visi apmeklētāji pratīs to novērtēt un centīsies saglabāt to skaistu,” aicina V. Cibulis.

Viļakas jaunieši svin jubileju

3. novembrī Viļakas jaunieši aicināja ciemiņus no Medņevas Jaunatnes iniciatīvu centra “Saulesziens”, Šķilbēnu iniciatīvu centra “Zvaniņi”, kā arī draugus no Gulbenes un Balvu novada, lai dabas parkā “Balkanu kalni” kopīgi svinētu Viļakas Jauniešu iniciatīvu centra piekto dzimšanas dienu.

Jubilāri izvērtēja kopīgi paveikto un dalījās iespaidos par to, kas šo gadu laikā ir aizrāvis visvairāk, kā arī iesaistījās dažādās atrakcijās un muzicēja. Jaunieši izveidoja centra notikumu laika līniju, kurā katrs varēja *iečekoties* un pastāstīt, kāpēc izvēlēties konkrēto notikumu. “Esam uzsākuši veidot jauniešu centra aktivistu grāmatu un savā dzimšanas dienā pateicamies tiem, kuri organizējuši pasākumus un atbalstījuši savu jauniešu centru šo piecu gadu laikā,” pastāstīja centra vadītāja MADARA JEROMĀNE piebilstot, ka jutās tā, it kā dzimšanas diena būtu viņai pašai: “Patikami bija dzirdēt labus vārdus, kas iedvesmoja darboties tālāk un sasniegt arvien jaunas virsotnes. Šo gadu laikā kopā ar jauniešiem arī pati esmu pilnveidojusies un attīstījusi dažādas prasmes. Katrs pasākums bija izaicinājums, kuru kopīgi pieņemām un veiksmīgi īstenojām.” M. Jeromāne uzsvēra, ka lepojas ar centra apmeklētājiem, kuriem ir bijusi atbalsta persona, un priecājas, ka viņi to novērtē, apzinoties ieguvumus, kādus sniedz darbošanās jauniešu centrā. “Tāpat lepojos par kopā paveikto - šo gadu laikā, īstenojot dažādus pasākumus un projektus, esam popularizējuši sava novada vārdu ne tikai kaimiņu novados, bet arī visā Latvijā un arī ārvalstīs. Tas sniedzis gandarījumu, sagādājis pozitīvas emocijas un atstājis vislabākos iespaidus,” apgalvoja Viļakas Jauniešu iniciatīvu centra vadītāja.

Viļakas jauniešu JELĪZAVETA SOVETOVA uzskata, ka jauniešu centrā ir daudz iespēju izglītoties un arī labi atpūsties: “Esmu daudz ieguvusi, aktīvi piedaloties jauniešu iniciatīvu centra dzīvē. Palīdzot īstenot kādu ideju vai pasākumu, esmu kļuvusi daudz atvērtāka un drošāka. Šeit es ieguvu daudz jaunu draugu, paziņu un, protams, arī atmiņas vienmēr paliks kopā ar mani.” Jelizaveta atklāj, ka spilgtākie iespaidi šo piecu gadu laikā gūti jauniešu apmaiņas projektā, ikgadējā pasākumā “Nāc un piedalies!” un, protams, centra dzimšanas dienas svinībās. “Nebaidies uzdrīkstēties, uzdrīkstēties ir forši!” aicina jauniešu.

Bijusī Viļakas Jauniešu domes prezidente LAILA MILAKNE, kura jau pamatskolas laikā aktīvi darbojās skolas pašpārvaldē, rīkoja dažādus pasākumus un sadarbojās ar Viļakas Jauniešu iniciatīvu centru, neslēpj, ka tas bija laiks, kad viņa sāka vairāk komunicēt ar citiem, atvērties un drošāk izteikties: “Guvu lielisku sadarbības pieredzi, mācījos, kā rīkot un vadīt pasākumus, kā plānot dažādas norises. Protams, reizēm nācās saskarties ar grūtībām, bet tas ir tikai vajadzīgi, jo no pašu kļūdām var vislabāk mācīties.”

Skolēni – pret dabas piesārņošanu

Glābt pasauli nav par vēlu

Lai izglītotu ekoloģijas jautājumos un rosinātu skolas audzēkņus, kā arī visus Balvu pilsētas iedzīvotājus dzīvot zaļāk, BVĢ Ekopulciņa dalībnieki aizvadītājā nedēļā iesaistīja skolēnus Rīcības nedēļas aktivitātēs, kuru laikā pētīja plastmasas pudeļu un citu izstrādājumu ietekmi uz apkārtni, rīkoja PET pudeļu vākšanas akciju, risināja Grenlandes piesārņojuma problēmu un izvietoja pašu izgatavotus plakātus ar aicinājumiem nepiesārņot dabu dažādās Balvu pilsētas vietās.

Aizvadīto nedēļu Balvu Valsts ģimnāzijas skolēni veltīja dabas piesārņošanas ietekmes pētīšanai. Rīcības dienas ir Ekoskolu aizsākta kampaņa ar mērķi pievērst skolēnu un plašākas sabiedrības uzmanību jautājumiem par videi draudzīgu dzīvesveidu. Kampaņa mudina Ekoskolu jauniešus un ikvienu skolu pārstāvi būt par pārmaiņu radītājiem vides aizsardzībā, rīkoties pašiem un izglītot sabiedrību par atbildīgu rīcību.

Plastmasai – nē!

Pirmdien Ekostundas laikā iztēlojoties, ka atrodas Amazones mūža mežos, jaunieši mēģināja izprast negatīvos faktorus, ko rada plastmasas pudeļu neapdomīga lietošana un izmešana tam neparedzētās vietās. Noskatījušies pašu uzņemtu video filmu par to, cik nepareizi jaunieši rīkojas, piesārņojot dabu, Ekopulciņa aktivisti prezentēja dažādu cilvēka radītu atkritumu negatīvās ietekmes veidus uz dabu, tostarp Amazones lietus mežiem un cilvēka veselību. Ekostundas dalībnieki uzzināja daudz dažādu biedējošu faktu par plastmasu, ko ikdienā daudzi no mums lieto neapdomīgi bieži, piemēram, ka, dzerot no vairākas reizes uzpildītas plastmasas pudeles, cilvēka organismā no mikroplaisām nonāk plastmasas daļiņas, kas saglabājas tajā visu mūžu. No teorijas pārgājuši uz praksi, skolēni devās uz daudzdzīvokļu mājām, kur savāca iedzīvotāju nodotās plastmasas pudeles.

Otrdien Rīcības nedēļas dalībnieki pabija “Koraļļu trijstūrī”, radošajā darbnīcā izgatavojot dekorus no plastmasas pudelēm, kas simbolizēja, ka arī no kaut kā sliktā var iznākt kaut kas labs un planētu vēl nav par vēlu glābt. Trešdien skolēni pievērsās Grenlandes atkritumu problēmai, iesaistījās spēlē “Melnais kontainers”, kuras laikā ar aizsietām acīm šķiroja priekšmetus, ievietojot tos attiecīgajā konteinerā. Ceturtdien skolēni, iespējams, aizsāka jaunu tradīciju - atnesuši no mājām dažādus svaigus dārzeņus, garāji starpbrīdī viņi ar tiem cīnījās savas skolasbiedrus. Katras dienas noslēgumā - “iedvesmas piecminūtē” - akcijas dalībnieki ieteica piecus veidus, kā samazināt plastmasas nonākšanu dabā. Rīcības nedēļas laikā katra klase izveidoja arī plakātu par cilvēka radīta piesārņojuma ietekmi uz dabu un ieteikumiem, kā to novērst, bet piektdien izvietoja tos dažādās Balvu pilsētas vietās.

Pasaules plaušas iet bojā

Balvu Valsts ģimnāzijas 12. klases skolniece, skolēnu pašpārvaldes Eko ministrijas ministre LAURA TIMOFEJEVA, kura jau otro gadu darbojas skolotājas Ievas Usenieces vadītājā Ekopulciņā, ir viena no tiem jauniešiem, kuri aktīvi iestājas pret dabas piesārņošanu. Pēc piedalīšanās Eko nometnē Bormaņu internātpamatskolā, Kokneses novadā, aizvadītājā vasarā Laura ar divtik lielu sparū turpina cīnīties pret dabas piesārņošanu: “Godīgi sakot, nometnē mazliet nobijos, jo sapratu, ka ekoloģiskā situācija ir ļoti bēdīga. Uzreiz nevarēju mainīt visu balveniešu domāšanu, bet sāksim ar mazumiņu – sākumā skolā, pēc tam – visā pilsētā, lai parādītu, ka mēs tiešām varam kaut ko uzlabot. Pēc nometnes mainīju arī savu ikdienu. Varu palielināties, ka, sākot ar šo gadu, neēdu liellopu gaļu, jo liellopu audzēšanai izmanto soju, bet tās audzēšanai savukārt izcērt Amazones lietus mežus. Lietus meži, kas aizņem 5% no zemeslodes teritorijas, ir pasaules plaušas. Bet katru gadu tie strauji sarūk, ik gadu zaudējam mežu platību, kas pielīdzināma pusei Latvijas teritorijas. Tāpat vairs nepērku dzērienus plastmasas pudelēs.”

Ekoskolu koordinatore Balvu Valsts ģimnāzijā IEVA USENIECE lepojas, ka Rīcības nedēļu pilnībā izplānoja un organizēja pulciņa dalībnieki ar nelielu atbalstu no viņas puses. “Ekoskolu programmā darbojamies jau ceturto gadu un šogad esam piesaistījuši vairāk nekā 20 skolēnus, kuri to dara ļoti aktīvi. Mūsu mērķis ir iesaistīt arī pārējos skolēnus,” uzsver skolotāja. I. Useniece apgalvo, ka pati ikdienā šķiro

Prezentē pētījumus. Lai pastāstītu pārējiem skolēniem, cik negatīvi dabu ietekmē mūsu atkritumi un kā to novērst, Ekopulciņa dalībnieki bija sagatavojuši vairākas prezentācijas. Laura Timofejeva (no kreisās) atklāja, ka katru gadu plastmasa atkritumu veidā dabā nonāk tādā daudzumā, ka varētu noklāt visu Rīgu 100 metru augstumā. “To visu stāstām tādēļ, lai jūs darītu citādāk, lai jūs mainītu pasauli, sākot ar sevi!” uzsvēra runātāja.

Atkritumi pārtop mākslā. Rīcības nedēļas radošajā darbnīcā skolēni pārvērtā savāktās PET pudeles nepārstātos dekoros.

Kopā mēs varam! Gatavojoties Rīcības nedēļai, skolā atklāja plastmasas pudeļu vākšanas akciju.

atkritumus, lai gan Balvos to darīt ir sarežģīti, jo cilvēki joprojām nesaprot šādas rīcības svarīgumu: “Ja šķirotu atkritumu konteinerā iemet lielu procentu nešķirotu atkritumu, poligonā tos tālāk nešķiro. Tāpēc ik gadu rīkojam makulatūras vākšanas akciju, kad skolēni nes makulatūru no savām mājām. Pagājušajā gadā nodevām vairāk nekā iepriekšējos gados - četras tonnas. Pērn rīkojām arī makulatūras vākšanu pilsētā no māju kāpnutelpām un šogad plānojam to atkārtot, mācoties no iepriekšējām kļūdām. Cerams, cilvēki sapratis, ka nevajag makulatūras kastēs mest citus atkritumus, jo tas ir pretīgi. Mēģinām mainīt cilvēku domāšanu un sākam tieši ar skolēniem, jo viņi ir mūsu nākotnes sabiedrība.”

9. klases skolniece ANNA, kura Ekoskolas stundā piedalījās pirmo reizi, atklāja, ka cenšas šķirot atkritumus, atsevišķi izmetot plastmasu, papīru un stiklu. Viņa neslēpa, ka daudz ko no dzirdētā jau zinājusi, jo skolā pieejams liels daudzums informācijas par ekoloģijas jautājumiem. Skolniece puda pārliecību, ka jauniešiem nemitīgi jāatgādina par saudzīgu attieksmi pret dabu, jo daži no viņiem vēl aizvien pret to izturas nevēriģi, izmetot atkritumus, kur pagadās. “To esmu ievērojusi visās pilsētas vietās,” atzina Anna.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Jaunā deputāte

Ievēlēja par Baltinavas novada domes priekšsēdētājas vietnieci

Šī gada pašvaldību vēlēšanās INESI SILIŅU ievēlēja par Baltinavas novada deputāti, bet deputāti savukārt ievēlēja viņu par novada domes priekšsēdētājas vietnieci.

Ineses dzīvesstāsts ir vienkāršs - dzimusi un uzaugusi Baltinavā. Pabeigusi Baltinavas vidusskolu, viņa studēja Latvijas Universitātē, iegūstot bakalaura un maģistra grādus. Rīgā jauniete uzsāka arī darba gaitas. Tad abi ar vīru izlēma atgriezties dzimtajā pusē. "Tā mēs šeit arī darbojamies!" saka jaunā deputāte, novada domes priekšsēdētājas vietniece un divu mazu bērnu māmiņa.

Būt deputātam nozīmē nodarboties ar politiku, interesēties par to. Kā nonācāt politikas lauciņā?

-Ar 2017.gadu uzsāku darba gaitas Baltinavas novada pašvaldībā lietvedes amatā. Tad arī mani pamanīja kā jaunu speciālisti, aktīvu un idejām bagātu darbinieci. Tuvojoties pašvaldību vēlēšanām, man piedāvāja nākt vēlēšanu apvienības "Mēs Baltinavai" deputātu kandidātu sarakstā. Piedāvājumam piekritu, jo atbalstīju idejas, ko apvienība plānoja iekļaut programmā, piemēram, saglabāt vietējās skolas, atbalstīt skolēnus - mācību olimpiāžu uzvarētājus, atbalstīt jaunās ģimenes, saglabājot bērna piedzimšanas pabalstu, ko novads bija maksājis līdz šim, turpināt saglabāt un popularizēt novada kultūrvēsturisko mantojumu. Iestājos arī par to, ka jāturpina realizēt uzsāktie projekti un jāraksta jauni, jo novadam vajag attīstīties. Esmu par jaunām idejām.

Pirms tam ar politiku nebiju saistīta, Rīgā strādāju privātajā sektorā. Pašvaldību darbā politika ir ikdiena, par ko var pārliecināties ik uz soļa.

Kāda bija sajūta, kad vēlēšanās guvāt uzvaru?

-Sākotnēji nemaz nebija tāda doma, ka es varētu iekļūt deputātos, jo visos sarakstos deputātu kandidāti bija ļoti spēcīgi. Bijām divi vai trīs kandidāti, kam vēlēšanās atšķīrās tikai dažas balsis. Paldies vēlētājiem, kuru aktivitāte šogad bija lielāka. Iepazīstoties ar vēlēšanu rezultātiem, biju gandarīta un reizē arī sapratu, ka tas ir nopietni un darba būs daudz, vēlētāju uzticība būs jāattaisno.

Kādus pienākumus pildāt kā novada domes deputāte?

-Kā deputāte darbojos finanšu, sociālo un saimniecisko lietu komitejās. Deputāti ievēlēja mani arī par novada domes priekšsēdētājas vietnieci, kas Baltinavas pašvaldībā nav algots amats. Atalgojumu saņemu tikai tad, kad aizvietoju domes priekšsēdētāju viņas prombūtnes laikā.

Šogad pirmo reizi aizvietot domes priekšsēdētāju iekrita laikā, kad Baltinavu piemeklēja lietus izraisītie plūdi. Kopā ar pašvaldības darbiniekiem veicām plūdu radīto zaudējumu aprēķinus, kārtojām iedzīvotāju iesniegumus, lai tos izskatītu komiteju sēdēs. Iesniegumi bija dažādi - gan par lietavās izskaloto ceļu atjaunošanu, gan par ēku un apkārtnes applūšanu, lūdzot ārkārtas situāciju pabalstus. Jāteic, tagad novada ceļi ir izbraucami, bet liels darbs vēl priekšā ar plūdu radīto seku novēršanu, līdz galam sakārtojot gan ceļus, gan caurtekas.

Tiek domāts arī par novada attīstību, piedalāmies dažādos projektos. Esam iesnieguši LEADER projektus - "Brekšīnes kapličas atjaunošana", veloturisma maršruts "Vēstures atskaņas Grīvas mežos" un "Jauniešu pašizpaušme mūzikā", kura realizācijas gaitā plānots jauniešiem mācīties uzstāties

Foto - A.Kirsanovs

Viena no četriem. Inese Siliņa ir viena no četriem jaunievēlētajiem Baltinavas novada domes deputātiem.

publikas priekšā. Ir idejas arī par bērnu un jauniešu centra izveidi.

Pēc galvaspilsētas neskumstat?

-Nē. Mums ar vīru vairāk patīk laukos, jo pilsētā ikdiena paiet lielā stresā. Šeit mazajiem ir bērnu dārzs, ja nepieciešams aizbraukt uz koncertu vai teātri, izpalīdz vecmāmiņas. Arī paši piedalāmies pašdarbībā, dziedam Baltinavas novada jauktajā korī.

Mana biznesa ideja Baltinavai

Atbalsta dažādas uzņēmējdarbības idejas

Latvijas iedzīvotāji finansējumu savu biznesa ideju atbalstam rod ne tikai Eiropas Savienības fondos. Par tradīciju veidojas, ka idejas no pašvaldības budžeta atbalsta arī novadu pašvaldības. Nu tām pievienojusies arī Baltinavas novada dome, kas šopavasār izsludināja iedzīvotāju ideju konkursu "Mana biznesa ideja Baltinavai", atvēlot šim mērķim 1500 eiro ar nosacījumu, ka maksimālā atbalstāmā summa vienai idejai ir 500 eiro.

Baltinavas novada iedzīvotāji komisijas izvērtēšanai iesniedza četras biznesa idejas, kas saistītas ar mājražošanu, tūrismu, lauksaimniecisko darbību. Atbalstīja trīs, jo ceturta nebija saistīta ar uzņēmējdarbību. Tās autors vēlējās izdot grāmatu. Visām trim idejām pašvaldība atvēlēja paredzēto finansējumu. Biznesa idejas paredzēts realizēt līdz 15.novembrim, kad domē nepieciešams iesniegt visus apliecinātos dokumentus, atskaites. Paveikto, kā izmantots finansējums, komisija pārbaudīs arī uz vietas.

Atbalstu savu ideju realizācijai saņēma trīs iedzīvotāji, kuru uzņēmējdarbība saistīta ar Baltinavu. Jaunais lauksaimnieks EDMUNDS BUKŠS finansējumu vēlējās izmantot drāšu pinuma žoga iegādei, ar ko iežogot augļu dārzus. JURIS GUNTIS VJAKSE darbojas tūrisma nozarē un iecerējis izveidot stikla māju bitēm, kur tūristi varēs vērot, kā darbojas medus vācējas, kā arī labiekārtot diķa saliņu, kas ir kopīpašums ar pašvaldību, atpūtai ar ģimenēm. Gan E.Bukšs, gan J.G.Vjakse savu biznesa ideju realizēšanā vēlas ieguldīt arī privātos līdzekļus, kas ir atļauts, jo ar 500 eiro vien šos biznesa projektus nav iespējams realizēt pilnībā. "Ideja ļoti skaista un laba. Lai tik izdodas realizēt!" par J.G.Vjakses ieceri radīt caurspīdīgu bišu mītni saka novada domes priekšsēdētāja Sarmīte Tabore.

Savukārt trešās idejas autore ANITA KAŠA no Baltinavas novada Pliešovas ciema vēlējās iegādāties aukstumsomas, ko varētu izmantot siera realizācijai tirgos, kā arī vakuumpakotāju siera ilgākai uzglabāšanai. S.Tabore piebilst, ka Anita šai lietai piegāja ļoti nopietni, -pētīja cenas, līdz ar to iekonomēja naudu, par kuru novada dome atļāva viņai šajā projektā iegādāties vēl arī siera vārāmo katlu.

Darbības mērķis - produkcijas kvalitāte

Kura gan saimniece laukos savai ģimenei nav mēģinājusi vārt

biezpiena sieru?! Sevišķi tuvojoties Līgo svētkiem. Bet ne visām tas padodas tik labi, lai to iekārotu pircēji, bet, galvenais, lai pašām būtu laiks un vēlme siet sieru vairāk nekā tikai savai ģimenei svētku reizēs. Sākumā Anitai sasieta sieru palūdza viens, otrs, tad viņu sāka aicināt uz zaļajiem tirdziņiem kaimiņu novados, zaļo tirdziņu ieviesa arī Baltinavas novadā. Sieru dažkārt sakārojas arī ekskursantiem, kuri apmeklēja novadu, vai arī Anitu paaicina līdzī Baltinavas amatieru teātris savos izbraukumos, - tā sacīt, latgaliskā kolorīta papildināšanai. Nesen baltinavieši apciemoja Jelgavas pusē, kur amatieru teātra apmeklētājiem bija iespēja iegādāties arī Anitas sietos sierus, kā arī kādu adītu cimdu pāri. A.Kaša ir reģistrējusies Valsts ieņēmumu dienestā kā nodokļu maksātāja, taču lielos apjomos tirgot sieru viņa neplāno. Tas arī nav iespējams. "Lai brauktu uz lielajiem tirgiem, sieru siešanā jāiegulda daudz naudas, nepieciešams arī daudz laika. Turklāt man ir tikai trīs slaucamas govīs. Ziemā no govīm iegūstu mazāk piena, arī sivēniem no slaukuma jāielej kāda lāse. Sieriem paliek maz," skaidro Anita. Taču saimniece gādā par to, lai sieri būtu kvalitatīvi, vienalga - daudz vai maz to ir. Ja tirgū uz galda izlikts visus sierus un tiem spīdēs virsū saule, kvalitāte zudīs. Vai arī kāds grib aizvest sieru uz ārzemēm, radiem, draugiem - ja tas nebūs iesaiņots vakuumā, pēc pāris dienām un temperatūras svārstībām siers zaudēs savu kvalitāti. Ar domu par produkcijas kvalitāti Anita arī pieteicās biznesa ideju konkursā, lai saņemtu pašvaldības finansālu atbalstu. "Citas iespējas saņemt atbalstu mums, mazajiem ražotājiem, nav," viņa sarunā secināja. Par novada pašvaldības finansējumu Anita iegādājās vairākas aukstumsomas, kā arī produkcijas iepakotāju vakuumā. Lai gan atzīst, ka produkcijas iepakotāna vakuumā to sadārdzina. Iesaiņošanai nepieciešamos vakuuma maisiņus var iegādāties tikai specializētajos veikalos Rīgā vai pasūtīt internetā. Turklāt produkcijas iesaiņošanas galarezultātā maisiņi netiek izmantoti pilnībā.

Atspaidis ģimenes budžetam

Lai arī mājās sietos sierus Anita tirgū nelielos daudzumos, tomēr tas ir atspaidis ģimenes budžetam, jo ar zemkopību un lopkopību ģimene nenodarbojas. Arī algota darba nav. "Vīram nākamgad jāiet pensijā, bet algota darba viņam nav bijis jau 20 gadus. Tikai šādi tādi gadījuma darbi. Man pašai invaliditātes grupa. Paldies Dievam, ka bērni izauguši un aizgājuši savā dzīvē. Iztikai uzturam tikai piemājas saimniecību, kas ir trīs govīs un

Foto - A.Kirsanovs

Izstāsta un izrāda. Anita ir atsaucīga un sabiedriska. Viņas izrāda gan iegādātās somas, gan vakuumpakotānas iekārtu, ko iegādājusies, realizējot pašvaldības atbalstīto projektu mājražošanā.

pāris cūkas. Mums ir 14 hektāri lauksaimniecībā izmantojamo zemju, bet nav savas tehnikas," saka Anita. Gaudus piemājas saimniecībā sēj nedaudz, tikai saviem lopiem. Ja pietrūkst, nopērk. Šogad bija iesēti pieci hektāri kviešu, taču lietavas tos noguldīja pie zemes tāpat kā lielākajai daļai Latgales zemnieku. Kaut ko mēģināt nopļaut arī nebija jēgas, jo graudi vēl būtu jāved uz kalti, kuras pašiem nav, maksājot arī par to. Anita pauz viedokli, ka nākotne laukos, vismaz viņas skatījumā, šķiet padrūma. Iedzīvotāju skaits sarūk. Līdz ar to sarūk arī pircēju skaits gan gadatirgos, gan zaļajos tirdziņos. Tirgos ierodas vien dažī pārdevēji un pāris pircēji. Nav vecie laiki, kad visi brauca uz tirgu un tirgū bija viss. Tagad cilvēki pārtiku pērk lielveikalos, jo bieži brauc uz pilsētām. Tagad visiem dzīve uz riteņiem, tādēļ arī Anita necer, ka mājās saražotajai produkcijai, tostarp arī pieprasījums pēc lauku sieriem, ļoti augs, bet ir jāķepurojas.

Lāppusi sagatavoja I.Zinkovska

Jaundzimušie

Otro meitu nosauc par Elizabeti. 1.novembrī pulksten 17.18 piedzima meitenīte. Svārs - 4,200kg, garums 59cm. Meitenītes mamma Līga Melnūdre no Lubānas stāsta, ka šis ir viņas otrais bērniņš. "Mazo māsiņu mājās gaida vēl viena meitiņa Elīna Samanta, kurai 12.novembrī būs gads un septiņi mēneši. Līdz brīdim, kad 20.grūtniecības nedēļā ultrasonogrāfijas pārbaudē daktere apliecināja, ka arī otrā būs meitiņa, biju absolūti pārliecināta, ka šoreiz gaidu puiku. Iespējams, tas tādēļ, ka pašai ļoti gribējās dēlu," secina jaunā māmiņa. Līga stāsta, ka pirmajai meitai vārdus domāja kopā ar vīru Andi, taču šoreiz viņš šo atbildīgo uzdevumu uzticēja viņai. "Jau pirms otrā bērniņa dzimšanas nolēmu, ka

Mamma meitai dod skaistu vārdu - Selina. 3.novembrī pulksten 6.38 piedzima meitenīte. Svārs - 3,145kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Aina Locāne no Viļakas stāsta, ka šis ir viņas otrais bērniņš. Jaundzimušo mājās gaida brālis Kristers, kuram ir 4,5 gadi. "Jau kopš pirmajām grūtniecības dienām jutu, ka šoreiz kļūšu par mammu meitiņai, jo bija pilnīgi savādākas izjūtas nekā pirmajā grūtniecībā. Taču daktere šo faktu apstiprināja vien trešajā ultrasonogrāfijas pārbaudē," atklāj Aina. Jaunā māmiņa stāsta, ka, atšķirībā no viņas, Kristers šajā jautājumā paudis stingru nostāju un visiem stāstījis, ka mammai būs divi bērniņi - puisītis un meitenīte. "To viņš teica arī saviem grupas biedriem bērnudārzā. Acīmredzot dēls nespēja izdomāt - labāk gribētu brālīti vai māsiņu,

jaundzimušo saukšu par Elizabeti. Tāds vārds kādā brīdī ienāca prātā, un viss, lepatikās gan man, gan Andim, tāpēc citu vārda variantu nemaz neizskatīju," skaidro Līga. Izrādās, mediķu noliktais dzemdību datums bija 20.oktobris, taču Elizabete nolēma nākt pasaulē nedaudz vēlāk - 1.novembrī. "Man labāk patiktu, ja meitiņa tomēr piedzimtu oktobrī, jo 9.oktobrī viņas tētim Andim ir dzimšanas diena. Būtu mazliet novēlota, taču ļoti skaista dāvana svētkos. Taču viss notika tā, kā notika - Elizabete piedzima 1.novembrī, un var teikt, ka tagad viņas dzimšana ir vislabākā dāvana šūpuļsvētkos manam tētim, kurš jubileju svinēs 15.novembrī," teic nu jau divu meitu mamma no Lubānas.

un nolēma, ka ideālajā variantā vislabāk būtu, ja piedzimtu abi," skaidro Aina. Jautāta, kā sauks jaundzimušo, nu jau divu bērnu mamma atklāja, ka viņai dots mūspusē reti sastopams un skanīgs vārds - Selina. Piemērotākā vārda varianta meklējumos Aina ar vīru krustu šķērsu izšķīstīja visu vārdadienu kalendāru, taču to īsto un vienīgo vārdu tā arī nespēja atrast. "Un te pēkšņi man prātā ienāca vārds Selina. Saprātu, ka tas ir tas, ko meklējām. Tad sākām pētīt, kad tad Selinas svin vārdiņsvētkus, un noskaidrojām, ka tas ir 22.maijs - visu kalendārā neierakstīto vārdu dienā. Man pašai dzimšanas diena ir 17.maijā, meitai vārdadiena būs 22.maijā - kur vēl labāk? Varēsim svinēt kopā," priecājas nu jau divu bērnu mamma.

Vēl dzimuši:

18.oktobrī pulksten 17.36 piedzima puika. Svārs - 3,090kg, garums 54cm. Puisēna mamma Ella Dimitrijeva dzīvo Balvu novada Viksnas pagastā.

20.oktobrī pulksten 11.14 piedzima puika. Svārs - 3,590kg, garums 54cm. Puisēna mamma Lāsma Spridzāne dzīvo Viļakas novada Šķilbēnu pagastā.

25.oktobrī pulksten 5.23 piedzima puika. Svārs - 3,600kg, garums 56cm. Puisēna mamma Elīna Ķerģe dzīvo Balvos.

25.oktobrī pulksten 14.27 piedzima meitenīte. Svārs - 3,645kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Krestina Naumova dzīvo Alūksnē.

27.oktobrī pulksten 6.39 piedzima puika. Svārs - 3,880kg, garums 56cm. Puisēna mamma Sabīne Šturme dzīvo Rugāju novada Rugāju pagastā.

1.novembrī pulksten 0.55 piedzima puika. Svārs - 3,510kg, garums 55cm. Puisēna mamma Arta Voiciša dzīvo Balvu novada Tilžas pagastā.

1.novembrī pulksten 21.58 piedzima puika. Svārs - 3,525kg, garums 54cm. Puisēna mamma Alise Blomniece dzīvo Balvu novada Tilžas pagastā.

2.novembrī pulksten 12.20 piedzima puika. Svārs - 3,750kg, garums 55cm. Puisēna mamma Ina Ivanova dzīvo Alūksnes novada Malienas pagastā.

Oktobrī

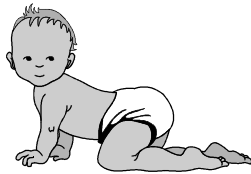
Reģistrētas laulības

Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā
Tamāra Čupčuka un Edgars Baraviks

Viļakas novada Dzimtsarakstu nodaļā
Arnita Stulpiņa un Deniss Sovetovs

Reģistrēti jaundzimušie

RUGĀJU NOVADĀ
Rugāju pagastā

Gustavs Feldmanis (dzimis 27.oktobrī)

VIĻAKAS NOVADĀ
Medņevas pagastā

Paula Logina (dzimusi 13.oktobrī)

Viļakas pilsētā

Rodrigo Bondars (dzimis 21.septembrī)

BALVU NOVADĀ

Marika Marija Baikova (dzimusi 4.oktobrī)

Artūrs Ķerģis (dzimis 25.oktobrī)

Sofija Leišavniece (dzimusi 28.septembrī)

Martins Ločmelis (dzimis 27.septembrī)

Rinalds Savičs (dzimis 20.oktobrī)

Reģistrēti mirušie

BALTINAVAS NOVADĀ

Līvija Keiša (1937.g.)

RUGĀJU NOVADĀ
Rugāju pagastā

Andris Skrebelis (1949.g.)

Lazdukalna pagastā

Valentīna Greiškāne (1962.g.)

Virgīnija Zuša (1919.g.)

VIĻAKAS NOVADĀ**Kupravas pagastā**

Vladimirs Matevoščuks (1953.g.)

Faina Sapunova (1929.g.)

Susāju pagastā

Eline Barkāne (1937.g.)

Šķilbēnu pagastā

Jevgenijs Maksimovs (1948.g.)

Stepans Šakins (1926.g.)
Anna Logina (1939.g.)

Vecumu pagastā

Marija Makarova (1927.g.)

BALVU NOVADĀ**Balvu pagastā**

Aija Lapāne (1942.g.)

Bērzpils pagastā

Stanislavs Gusts (1950.g.)

Egidijs Krasovskis (1936.g.)

Kubulu pagastā

Ivars Lomažs (1942.g.)

Genadijs Sadovņikovs (1939.g.)

Lazdulejas pagastā

Nikolajs Holomkovs (1946.g.)

Krišjāņu pagastā

Evgēnija Gabranova (1930.g.)

Tilžas pagastā

Alberts Budže (1930.g.)

Janīna Rancāne (1938.g.)

Balvu pilsētā

Ilga Kravale (1953.g.)

Māris Ķerģis (1949.g.)

Broņislavs Martukāns (1922.g.)

Elmārs Pilāts (1947.g.)

Uldis Štraube (1953.g.)

Raisa Tkačenko (1941.g.)

Ženija Dīce (1950.g.)

Ceļi asu sajūtu cienītājiem

Sociālo tīklu lietotāji apsmaida mūspuses ceļus

Tas, ka lielai daļai Latvijas autoceļu tehniskais stāvoklis ir tālu no vēlamā, šķiet, vairs neizbrina nevienu. Savukārt situācija pavisam kļūst bēdīga, kad atliek vien bezspēkā noplātīt rokas, jo par sliktajiem ceļiem pat dusmoties vairs nav spēka - neskaitāmās bedres un ceļu ielāpi izraisa vien smaidu un ironiju.

“Droši vien būs jādodas uz servisu...”

Aizvadītajā piektdienā sociālajā tīklā “Facebook” laikraksts “Vaduguns” pamanīja kādu visnotaļ izteiksmīgu foto (pirmais attēls) ar pierakstu: “Asu sajūtu cienītājiem iesaku izmēģināt ceļa kvalitāti posmā Tilža – Bērzpils 20 kilometru garumā! Nenožēlosiet!” Publicētais ieraksts guvis diezgan lielu ievēribu, ar kuru dalījušies vairāk nekā 700 sociālā tīkla lietotāji. Tas arī salīdzinoši plaši komentēts. Kāds fotogrāfijā redzamo ar ironiju dēvē par veiksmes stāstu, cits spriež, ka par šo ceļu no autovadītājiem ceļa nodoklis jāiekasē dubultā!

Redakcija sazinājās ar fotogrāfijas autoru. Vīrietis pastāstīja, ka parasti līdz Bērzpilij aizbrauc aptuveni 20 minūšu laikā, bet tagad 20 kilometrus garo ceļu posmu Tilža - Bērzpils mēroja stundu. Turklāt pēc izbrauciena automašīnai radās tehniskas problēmas. “Pie ceļa sliktā stāvokļa visdrīzāk vainojami rudens lietainie laika apstākļi, kad grants ceļus nedrīkst greiderēt. Rezultātā šajā ceļa posmā šāda traģikomiska situācija atkārtojas katru gadu. Pa ceļu var braukt tikai otrajā ātrumā, neuzdodot gāzi. Par pārslēgšanos trešajā ātrumā pat nav ko domāt. Automašīnai biju nomainījis arī jaunas detaļas. Pēc braukšanas pa šo ceļu mašīnai kaut kas sāka klabēt. Droši vien būs jādodas uz autoservisu,” secina bildes autors.

Jautāts, kā kopumā vērtē Latvijas autoceļu stāvokli, lasītājs spriež, ka nav jau gluži tā, ka ceļus neremontē. “Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, šogad Latvijā ceļu būvdarbi ir diezgan apjomīgi. Malači! Tomēr līdz brīdim, kad Latvijā būs ideāls ceļu stāvoklis, kas varētu konkurēt ar, piemēram, Vācijas vai pat Igaunijas un Lietuvas autoceļu tīklu, droši vien jāgaida ilgs laiks. Savukārt ceļa posmos, kur problēmas atkārtojas gadu no gada, tostarp ceļā Tilža – Bērzpils, būtu jāklāj cietāks ceļa segums. Pretējā gadījumā izveidojusies situācija ir un būs kā apburtais aplis,” spriež lasītājs.

Šonedēļ remontē visus mūspuses grants ceļus

Protams, iedzīvotāju ironija par bedrainajiem ceļiem nav bez pamata, tomēr sliktajiem grants ceļiem ir arī objektīvi iemesli. Gluži tāpat kā sprieda iepriekšminētās bildes autors, arī VAS “Latvijas Valsts ceļi” (“LVC”) jau 17.oktobrī nāca klajā ar paziņojumu, ka visā Latvijā grants autoceļu stāvoklis strauji pasliktinās ilgstošo lietuvu dēļ. Šī iemesla dēļ tos arī nevar remontēt, kamēr ceļi nav apžuvuši. “Pārmitrinātā grants segā strauji veidojas defekti: bedres, iesēdumi, ceļi kļūst dubļaini un zaudē savu nestspēju. Kamēr grants ceļš nav apžuvis, bedrīšu veidošanos nav iespējams uzreiz novērst, jo, uzbraucot ar smago tehniku un greiderējot pārmitrināto,

nestspēju zaudējušo ceļu, situāciju var tikai pasliktināt un pilnīgi sabojāt ceļu. Grants segumu greiderē tikai tad, kad tas ir apžuvis,” skaidroja “LVC”.

To, ka visi bijušie Balvu rajona grants ceļi ir sliktā stāvoklī, pagājušajā piektdienā sarunā ar žurnālistu atzina arī VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs” Balvu nodaļas vadītājs STANISLAVS ADAMOVIČS. “Aizvadītajās dienās greiderēt ceļus nebija nozīmes, jo lietus dēļ tie bija dubļaini un bedres pilnas ar ūdeni. Jau rīt, parīt, arī nākošnedēļ nesola lietu. Tādēļ, ja tiešām nelis lietus, pirmdien, otrdien, trešdien greideri obligāti uzsāks darbu un darbosies uz visiem bijušā rajona grants ceļiem. Vispirms greiderēs tieši minēto ceļu Tilža – Bērzpils, kā arī Ruskova – Bērzpils, kuri ir vissliktākajā stāvoklī,” pagājušajā piektdienā informēja S.Adamovičs.

Jāpiebilst, ka no visa 20 081 kilometra valsts pārziņā esošā ceļu tīkla lielākā daļa - 11 075 kilometri - ir ar grants segumu.

Ceļš Tilža – Bērzpils. Attēlā redzams pagājušajā piektdienā sociālajā tīklā “Facebook” publicētais foto. Tās autors ceļa 20 kilometrus garo posmu veica aptuveni stundas laikā.

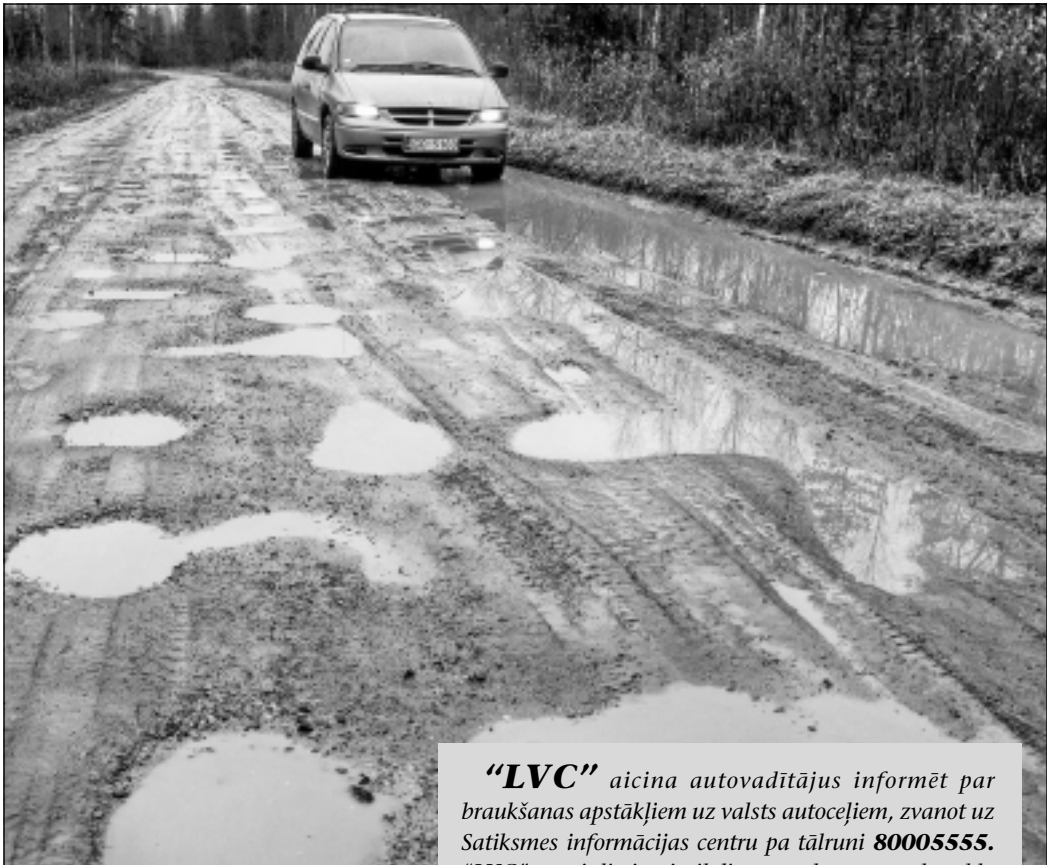

Foto - no personīgā arhīva

“LVC” aicina autovadītājus informēt par braukšanas apstākļiem uz valsts autoceļiem, zvanot uz Satiksmes informācijas centru pa tālruni **80005555**. “LVC” speciālisti veic ikdienas valsts autoceļu tīkla monitoringu, bet tieši autovadītāji parasti ir tie, kuri pirmie sastopas ar satiksmes apgrūtinājumiem uz ceļa. Nepieciešamības gadījumā uz pārmitrinātajiem grants autoceļiem ievieš masas ierobežojumus – liedz satiksmi transportam, kas smagāki par 10 tonnām.

Foto - no personīgā arhīva

Ceļš Tilža – Baltinava. Lasītājs, kurš sociālajā tīklā “Facebook” publicēja bedraino ceļu no Tilžas uz Bērzpili, stāsta, ka katru gadu teju identiska situācija atkārtojas arī uz autoceļa Tilža – Baltinava. Lai uzskatāmāk un ar ironiju parādītu grants ceļu bēdīgo stāvokli, lieti noder arī tā dēvētais *fotošops*, ceļa patiesajam stāvoklim klāt pievienojot dažādus ilustratīvus elementus. Kā redzams šī gada pavasarī tapušajā fotogrāfijā, ceļš Tilža – Baltinava ir tik sliktā stāvoklī, ka grāvī iestidzis pat tanks, no ceļa noskrējusi vieglā automašīna, kāds nelaimīgs cilvēks bedrē sliktst un uz mūspusi pat atceļojis krokodils, lūkojot notiesāt ar ūdeni pilnajā bedrē peldošo zivtiņu! VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs” Balvu nodaļas vadītājs pastāstīja, ka arī šo ceļu šonedēļ labo.

Foto - no personīgā arhīva

Ceļš Eglūciema pusē. Ceļa posms aiz Eglūciema, virzienā uz Baltinavas pusi, kļuvis teju vai leģendārs. No vienas puses tam it kā ir asfalta segums. Tomēr no asfalta vairs nav ne miņas, jo ceļa segums sastāv no vieniem ielāpiem. Turklāt arī starp ielāpiem ir bedrites! Arī šim foto pievienoti *fotošopa* elementi – šujmašīnas! “Ielāps uz ielāpa, un darbi var sākties!” raksta bildes autors. Tāpat interesanti, ka pirms gadiem desmit mūspusē ciemojās Satiksmes ministrijas pārstāvis, kurš teica, ka pirmo reizi Latvijā redz ceļu, kas sastāv tikai no ielāpiem... Ikvienam droši vien interesē, kad ceļa posmu beidzot salabos? Pēc redakcijas rīcībā esošās informācijas šogad bija paredzēts labot šī ceļa posmu līdz Cērpenei. Tomēr līdz šim konkrētais jautājums tā arī nav atrisināts un ideja par remontdarbiem kaut kur nozudusi. Lai šajā jautājumā viestu kādu skaidrību, redakcija nosūtīja vēstuli VAS “Latvijas Valsts ceļi”. Atbildi publicēsim kādā no nākamajiem “Vaduguns” avīzes numuriem.

Re, kā!

Sabojā vides objekta plāksni

Foto - A.Ločmelis

Ar nepatīkamām ziņām Balvu pilsētā sākās pagājušās nedēļas sestdienas rīts. Šī gada 5.augustā Balvu pilsētas parkā uzstādīja vides objektu “Gaišs”. Notika arī vides objekta apkārtnes labiekārtošanas darbi, kā rezultātā objekts kļuva krietni pamanāmāks un vizuāli iespaidīgāks tieši diennakts tumšajā laikā. Tomēr ir cilvēki (vai arī viens cilvēks), kuriem pilsētas ieguldītais darbs mūsu visu dzīves vides uzlabošanā nerūp. Aizvadītās nedēļas nogalē kāds sabojāja attēlā redzamo plāksni, uz kuras bija informācija par vides objektu. Notikušo trāpīgi komentējuši vairāki sociālo tīklu lietotāji rakstot: “Pilsēta top skaistāka, bet cilvēku līmenis diemžēl tam netiek līdzī” un “Vai tad tiešām viss jāliek aiz dzeloņžoga?”

Valsts policija uzsākusi kriminālprocesu. Notiek izmeklēšana.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Legēndas

Maigais supervaronis masām. Sasniedzis kinomākslas virsotnes, Guntars Cilinskis savulaik bija milētākais un iekārojamākais vīrietis uz lielā ekrāna visā plašajā Padomju Savienībā.

Asinskārā Saltičiha. Savulaik aristokrāti Krievijā varēja darīt teju visu, kas ienāk prātā, taču Darjas Saltikovas slepkavīgās tiesmes šausmināja pat imperatori Katrīnu Lielo.

Atsvariņu liecības. Pašreizējā Latvijas teritorijā atrasti daudzi tirgotāju darbarīki, tostarp atsvariņi, kuru lielais skaits liecina, ka 10. un 11. gadsimtā te bija nozīmīgs tirdzniecības reģions.

Svarīgs jautājums. Atbilstība ideāliem nav mūsdienu jaunievedums - ar lieko svaru cilvēki cīnījās jau Senās Romas laikos, dažkārt pārkāpjot veselā saprāta robežas.

Valsts apvērsums, kas neizdevās. 1998. gadā Krievijā brieda apvērsums un prezidenta Borisa Jeļcina arests, taču tā galveno plānotāju Ļevu Rohlinu divas nedēļas pirms plānotā puča atrada noslepkavotu.

Vēl lasiet par vienu no smieklīgākajiem kariem pasaules vēsturē, skaistās Prāgas tumšajiem noslēpumiem, ASV konstitūcijas pamata radītāju Viljamu Penu, dižo Romas Kolizeju, Parīzi pēc Napoleona izsūtīšanas.

Ilustrētā Pasaules Vēsture

Senie ceļotāji. Vai kurzemnieces skaistas, jo ēd zaķa gaļu? Kāda mānīcīga "sekta" dedzina mirušos, Livonijas sievietes pārāk aizraujas ar maģiju, bet zemnieki pārdod alu nekurienes vidū... Kolorītu ainu par seno latviešu dzīvesveidu, apģērbu un paražām sniedz ceļojumu apraksti. Tiesa, šie 15. līdz 18. gadsimta vēstījumi jālasa piesardzīgi. Ceļotāji redzēto bieži interpretējuši pēc saviem ieskatiem, it īpaši - garāmbraucot redzētās ierašas.

Vācieši slepenībā uzbūvē "Luftwaffe". Pēc Pirmā pasaules kara noslēgtais Versaļas miera līgums Vācijai liedz uzturēt un attīstīt kara aviāciju. Lidmašīnas nonāk lūžņos, prasmīgi piloti paliek bez darba. Taču uz miera līguma dokumentiem vēl nav kārtīgi nožuvusi tinte, kad vācieši ir izdomājuši, kā apiet papīros minētos pantus. Kara aviācija tiek atjaunota pilnīgā slepenībā aviobāzēs Padomju Savienībā. Tur trenītie lidotāji vēlāk kļūst par Trešā reihā gaisa spēku jeb "Luftwaffe" mugurkaulu.

Dzīve kā kapā. Parīzē uz Svētās Oportūnas baznīcas aukstās grīdas pie altāra uz ceļiem stāv sieviete. Agnesei Dīrošjē ir 18 gadu, un viņa ir turīga Parīzes tirgoņa vienīgā meita. Šajā dienā, 1402. gada 5. oktobrī, piepildīs viņas bērnības sapnis. Agnese grib pamest šo pasauli un ar to saistītās grūtības. Viņa vēlas uz mūžu tikt iemūrēta mazā, tumšā cellē, lai norobežotos no laicīgās pasaules un nodotos Dieva lūgšanām. Tas nozīmē, ka Agnese pievienosies vientuļniekiem jeb anahoretiem. Viduslaikos tā ir populāra kustība kristiešu vidū.

Noslēpīgās dīvainis kļūst par imperatoru. Klaudijs stostās, slēpjas un kļūst. Vai tāds dīvainis ar kļūt par Romas imperatoru? Taču tieši tā arī notiek. 41. gadā Klaudijs nopērk sev imperatora titulu un vada valsti 14 miera, stabilitātes un labklājības gadu. Teju vienīgais, ko viņš neprot - izvēlēties labas sievas.

Skandālu apvīts top Bigbens. 1834. gadā ugunsgrēks noposta britu parlamentu un sākas Vestminsteras pils pārbūve. Tās laikā ir jāuzceļ arī tornis ar lielāko pulksteni pasaulē - mūsdienu Londonas tik atpazīstamais simbols. Taču tā būvniecība ir kā viena vienīga nelaime: Lielais zvans vairākas reizes ieplīst, ciparnīcu rādītāji nemitīgi jāmaina, jo pulkstenis rāda aplam.

Karaļa pili liela rosība. Virtuvē pavārs ķer pēc smagās pavārnīcas, jo netiek galā ar tūlīgajiem palīgiem. Tikmēr karalim ir tikšanās, kas risinās... viņa gultā. Pāris istabu tālāk karaliene izklaidējas ar galma dāmām, bet tornī ieslodzītais cietumnieks kāri grauž pasviesto maizi. Laipni lūgti 16. gadsimta valdnieka pili!

Briesmas džungļos. 1913. gadā ASV eksprezidents Teodors Rūzvelts dodas ekspedīcijā, kas dodas lejup pa nevienam nezināmu upi Brazīlijas lietusmežos. 640 kilometru garais ceļojums ir briesmu pilns. Te kādam iekož indīga čūska, te puse komandas saslimst ar malāriju. Arī pats bijušais prezidents uz beigām ir knapi dzīvs - neviens nezina, vai viņš izturēs līdz galam.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25. novembrim.

Oktobra mīklu atrisināja:

L. Baranovskis, A. Kravale, A. Kravalis, I. Dzergača, L. Bukovska, U. Pozņaks, M. Pretice, I. Puļa, M. Pretice, S. Vēvere, S. Sirmā, J. Pošeika, Z. Pulča, D. Kivkucāns, D. Svarinskis, L. Kivkucāne, A. Lukumietis (Balvi), E. Lejeva (Kubulu pagasts), B. Ķise, O. Zelča, A. Mičule, A. Siviņš (Tilža), D. Zelča (Krišjāņu pagasts), V. Dragune (Kuprava), V. Ločmele, I. Svilāne (Lazdukalns), A. Vīcupa (Vectilža), I. Homko (Medņeva).

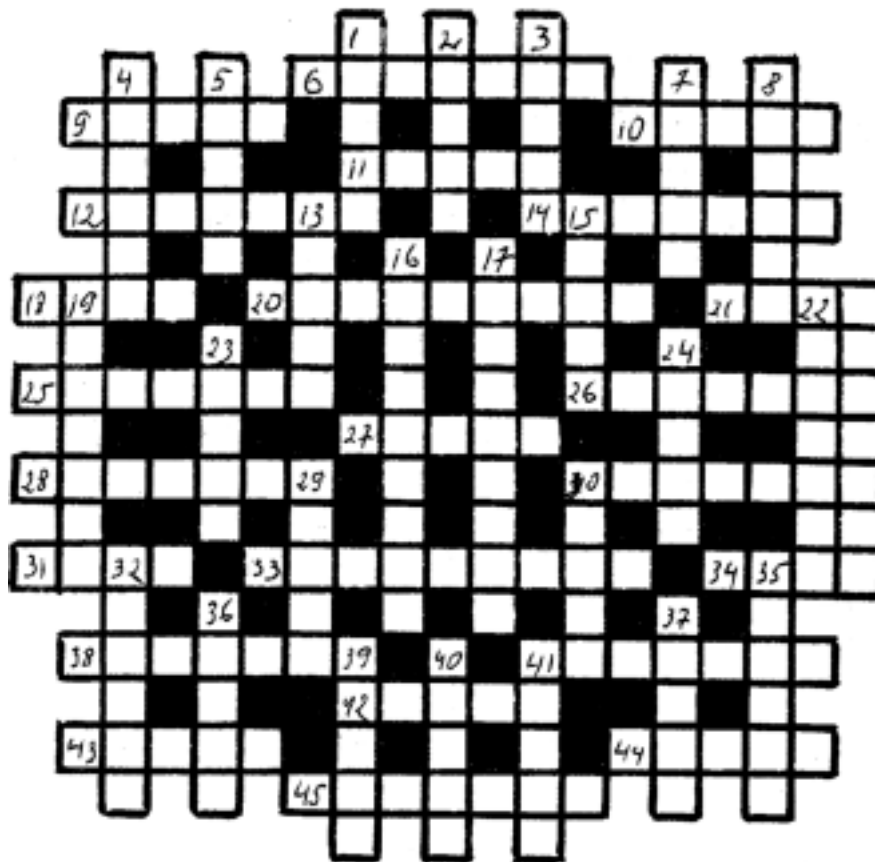
Par oktobra krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem L. BUKOVSKA no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla novembrī

Horizontāli: 6. Cauruļvadu savienojums. 9. Tenisa laukums. 10. Valbīt (acis). 11. Amerikāņu dramaturgs (1892.-1967.). 12. Mācība par ritmu un pantmēru. 14. Divpusējas pieturzīmes. 18. Daļa no veselā. 20. Ar tabaku pildītas plāna papīra caurulītes. 21. Kurpe ar koka zoli. 25. ASV 39. prezidents. 26. Latviešu aktieris, režisors un dramaturgs (1848.-1912.). 27. Lielākais briežu dzimtas dzīvnieks. 28. Homo sapiens. 30. Zemes bites. 31. Pelēkais Āfrikas papagailis. 33. Sistematizēts kartīšu krājums. 34. Ziņu aģentūra bijušajā PSRS. 38. Sviesta ražošanas blakusprodukts. 41. Austriešu komponists (1756.-1791.). 42. Dūnu sega. 43. Vilnas seģene. 44. Personiskās labklājības ģenijs latviešu mitoloģijā. 45. Spēju kāršu masts.

Vertikāli: 1. Romas pāvesta trīskāršais kronis. 2. Angļu valodas zemēs - kundze. 3. Slavens amerikāņu tenisists. ASV miljonārs, kas gaisa balonā aplidoja pasauli.

Sastādījis A. Levgovds

5. Vide, kurā izplatās radioviļņi. 7. Pagaidu papirmauda. 8. Izredzētā brūte. 13. Īsa muzikāla filma demonstrēšanai televīzijā. 15. Latviešu rakstniece (1930.-2002.). 16. Mākslinieks, kas attēlo kaujas skatus. 17. Pārtvaices produkts. 19. Sengrieķu mitoloģijā - mūza - astronomijas aizgādne. 22. Svinīgs mielasts. 23. Uzšķērst un izmeklēt (liķi). 24. Dateļplūme. 29. Dzirdama gaisa svārstība. 30. Pulveris šokolādes gatavošanai. 32. Peldēšanas stils. 35. Latviešu gleznotājs (dz. 1908.). 36. Tehniska rakstura zīme. 37. Jūras kaulzivju kārtā ar indīgu dzeloni. 39. Latviešu rakstniece (1922.-1981.). 40. Darvas destilācijas atlikums. 41. Nēģeris (novec.).

Oktobra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Ženēvers. Červoncs. 2. Indra. 3. Klusēt. Kefals. 4. Usmas. 5. Fasete. Efejas. 7. Traversas. 8. Dāvids. Speķis. 9. Iznīdēt. 10. "Silva". "Volvo". 11. Pieliet. 12. Plātīt. Cirvis. 13. Asteroidi. 15. Agenda. Manila. 16. Brukt. 17. Tabaka. Īgnums. 18. Sažūt. 19. Patskaņi. Epsilons.

Vertikāli: A. Žirafe. Savrup. B. Sāmsala. C. Nukusa. Veltīt. D. Mislele. F. Eksperts. "Tadenava". H. Situēta. Torbasi. I. Vendene. J. Ādams. Muiža. K. Rodrigo. L. "Čakstes". "Īkstīte". N. Reflekss. Cirmenis. P. Teilors. R. Nensija. Fiasko. S. Dilonis. T. Stokss. Karāts.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu - Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski - vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Mols Tūjas jūrmalā. Iesūtīja Leontina Dukaļska no Balviem.

Ko domāji tu, runcīti... Iesūtīja Inese Dvinska.

Lappusi sagatavoja E. Gabranovs

Pērk

Z.s "Strautiņi"
 iepērk **mājlopus**.
 Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
 Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
GALAS
 -AUGSTAS CENAS
 -SAMAKSA TŪLĪTĒJA
 -ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
 www.galasparrade.lv

SIA "Renem"
 Iepērk: jaunlopus,
 liellopus, aitas.
 Elektroniskie svāri.
 Samaksa skaidrā naudā vai ar
 pārskaitījumu.
 Piedāvājam darbu lopu
 savīcējam un lopu kūvējam!
 Tālr. 653-29997; 29996309;
 26447663; 29485520;
 vai pa e-pastu: re-nem@inbox.lv
 Zvaniem-cenas mainās katru nedēļu!

SIA "AIBI"
 Iepērk
 liellopus,
 jaunlopus,
 aitas, zīrgus.
 Augstas cenas.
 Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20238990.

SIA "Cēsu gaļas kombināts"
PAR AUGSTĀM CENĀM
IEPĒRK JAUNLOPUS UN
LIELLOPUS.
 IEPĒKAM ARĪ NOMEDĪTUS
 BRIEŽUS UN AIŅŅUS.
 Samaksa pēc vienošanās.
 Tālr. 26185703, 25573447.

SIA "Lauku Miesnieks"
Iepērk mājlopus.
 Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svāri.
 Tālr. 20207132.

SIA "LATVIJAS GAĻA" Iepērk
 liellopus, jaunlopus, aitas,
 zīrgus. Samaksa tūlītēja.
 Svāri. Tālr. 28761515.

Pērk meža īpašumus
 ar zemi un cirsmaš.
 Tālr. 29433000.

Pērk mežus, cirsmaš.
 Tālr. 26489727, 27270205.

Pērk šķeldojamo materiālu.
 Tālr. 29199067.

Pērk lauku māju. Tālr. 28282021.

SIA "Senlejas" Iepērk liellopus,
teļus, jērus. Samaksa tūlītēja.
Augstas cenas bioloģiskajiem
lopiem. Tālr. 62003939.

Pērk vecu motociklu JAWA, EMKA,
 DNEPR, URAL, IŽ vai BMW,
 rezerves daļas un dokumentus.
 Tālr. 27802708.

Dažādi

LAFIKO.LV
AIZDEVUMI
pensionāriem un
strādājošajiem
BALVOS, TAUTAS IELĀ 1
 Otrdienās, ceturtdienās, piektdienās
 Tālr. 64521873, 26402362.

Veikalā "Dautēks"
jauns piedāvājums gultas
veļai; zeķēm, zeķbiksēm,
virvēm, auklām, trosēm.
 Balvos, Brīvības 46b, tālr. 25928205.

KRIŠJĀŅU SKOLA aicina uz
SALIDOJUMU šī gada **2.decembrī**.
 Reģistrācija plkst. 15.30.
 Sākums plkst. 17.00.
 Dalība, ziedojums - EUR 3.

Smilts, grants. Piegāde.
 Tālr. 29433126.

Bez maksas attīra lauksaimniecības
 zemes no krūmiem, kokiem.
 Veic piemaksu par esošo
 kokmateriālu. Tālr. 26589370,
 26211223.

Alkohola atkarības pārtraukšana
 (Dovženko) Rīgā novembrī.
 Tālr. 29386443 Balvos.

Vēlos īrēt dzīvokli Balvos.
 Tālr. 26658829.

Aija Ruļova, ierodieties Balvos līdz
 12.novembrim, lai saskaņotu un
 parakstītu elektrobiegādes projektu
 īpašumam "Druvas".

Dāvina atpūtas krēslu.
 Tālr. 26447401.

Iepazīšanās

Vēlas iepazīties ar sievieti
 līdz 60 g. Vēstules adresēt
 redakcijā
 šifram G-5.

No sirds pateicamies Anitai Petrovai un
 šoferītim par atbalstu, apmeklējot
 audžuģimeņu formu Rīgā. Audžuģimenes

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti
pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram,
atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās
- tikai 3 eiro par 25 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Informē VID

VID aicina pensionārus pārliecināties, vai papildu atvieglojumi ir piemēroti

Valsts ieņēmumu dienests (VID) aicina personas, kurām ir tiesības uz papildu atvieglojumiem un kuras maksā iedzīvotāju ienākuma nodokli no pensijas vai algas, pārliecināties, ka šie nodokļa atvieglojumi ir izmantoti darba algai vai pensijai.

Gadījumā, ja atvieglojumi nav piemēroti, aicinām atgūt pārmaksāto nodokli, iesniedzot Gada ienākumu deklarāciju. Noskaidro, vai atvieglojumi ir piemēroti, var VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS), sadaļā "Algas nodokļa grāmatiņa", vai klātienē, vērsoties jebkurā VID klientu apkalpošanas centrā.

Kam pienākas nodokļu atvieglojumi

Atgādinām, ka personām ar invaliditāti, politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem ir tiesības uz iedzīvotāju ienākuma nodokļa papildu atvieglojumu, kuru piemēro darba ienākumiem un pensijām.

Papildu atvieglojums ir ienākuma daļa, no kuras nav jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis. Personām, kurām noteikta I vai II invaliditātes grupa, politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem šī summa ir 1848 eiro gadā, savukārt personām, kurām noteikta III invaliditātes grupa – 1440 eiro gadā.

Kāda ir atvieglojumu piemērošanas kārtība

Pašam nodokļa maksātājam ir jāizvēlas - nodokļa atvieglojumu piemērot darba algai vai pensijai - un algas nodokļa grāmatiņā jāatzīmē attiecīgais darba devējs vai pensijas izmaksātāja iestāde. Ja nodokļu maksātājsalgas nodokļa grāmatiņā nav norādījis šādu informāciju, tad ienākuma izmaksātājs, aprēķinot pensiju vai darba algu, nezina, ka ienākumam drīkst piemērot nodokļa atvieglojumu, un to nepiemēro.

Savukārt, ja nodokļu maksātājs algas nodokļu grāmatiņā ir izdarījis atzīmi un norādījis ienākuma izmaksātāju, kuram ar šo atzīmi dod tiesības piemērot nodokļu atvieglojumus, tad turpmāk grāmatiņā norādītais darba devējs vai pensijas izmaksātājs atvieglojumu piemēros, aprēķinot darba algu vai pensiju, tādējādi ieturot mazāku nodokli.

Algas nodokļa grāmatiņa ir pieejama elektroniski VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS). Gadījumā, ja personai grāmatiņa vēl nav piešķirta vai persona vēlas tajā veikt izmaiņas, to var izdarīt elektroniski, klātienē jebkurā VID klientu apkalpošanas centrā vai iesniedzot iesniegumu papīra formā.

Detalizēta informācija par algas nodokļa grāmatiņas aizpildīšanu ir pieejama VID tīmekļa vietnē www.vid.gov.lv, sadaļā "Privātpersonām"/ "Algas nodokļa grāmatiņa".

Kā atgūt ienākuma nodokļa pārmaksu

Ja atvieglojumi nav piemēroti un ienākumi ir aplikti ar nodokli, veidojas iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārmaksa, kuru persona var atgūt, iesniedzot VID gada ienākumu deklarāciju.

Iesniegt gada ienākumu deklarāciju un pieprasīt pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli persona var:

- par 2014.gadu līdz 2018.gada 18.jūnijam;
- par 2015.gadu līdz 2019.gada 17.jūnijam;
- par 2016.gadu līdz 2020.gada 16.jūnijam;
- par 2017.gadu, sākot no 2018.gada 1.marta līdz 2021.gada 16.jūnijam.

Deklarāciju var aizpildīt arī papīra formātā jebkurā VID klientu apkalpošanas centrā vai Valsts pašvaldības vienotajos klientu apkalpošanas centros visā Latvijā. Visu klientu apkalpošanas centru adreses pieejamas VID tīmekļa vietnē - sadaļā "Kontakti". Plašāka informācija pieejama VID tīmekļa vietnē www.vid.gov.lv, sadaļā "Gada ienākumu deklarācija".

Pārdod

Pārdod sausu malku vai maina pret
 veciem motocikliem.
 Garās malkas sagabalošana,
 skaldīšana, izbraucot pie klienta.
 Tālr. 26425960.

Pārdod 3-istabu dzīvokli Balvos,
 EUR 6350. Tālr. 28845958.

Pārdod *Livānu* tipa māju
 Naudaskalnā, EUR 25 000.
 Tālr. 28647564.

Pārdod bioloģiskos sivēnus.
 Tālr. 26310728.

Pārdod bioloģiskos sivēnus.
 Tālr. 26617620.

Pārdod sivēnus. Tālr. 28694808.

Pārdod sivēnus. Tālr. 26386442.

Pārdod trušus. Tālr. 29209426.

Pārdod matraci. Tālr. 26447401.

Pārdod tīrītus graudus, miltus.
 Tālr. 26104967.

Veiksmes prognoze

7.novembris. Darbīgajā otrdienā jādarbojas katram savā lauciņā - kam ar pildspalvu, kam ar datoru, kam ar atslēgu vai āmuru. Pārdomām un plānošanai nepareizā diena. Šodien saplānoto būs grūti realizēt dzīvē. Ja sen vēlaties nopirkt ko prātīgu vai neprātīgu, tad tik uz bodi! Jūsu nosapņotā manta nevar vien Jūs sagaidīt. Šodien der ieklausīties arī līdzcilvēku padomos: starp pelavām var gadīties kāds zelta grauds.

8.novembris. Veiksmīga trešdiena veiksmīgiem cilvēkiem, kad sekmīgi risināsies juridiska rakstura problēmas, dažādas strīdīgas lietas un konfliktsituācijas. Un ja vēl šodien neatteiksieties kādam palīdzēt, tad pēc neilga laiciņa tas jums atmaksāsies 3-kārtīgi. Diena piemērota arī jaunu un svarīgu lietu uzsākšanai. Un pat tādām nedaudz riskantam darbam, kura rezultātu ir grūti prognozēt.

9.novembris. Sarežģīto ceturtdienu vēl vairāk mums sarežģīs 'čika' laika nestundas no plkst. 7.14 līdz 14.29, jo *jumts* brauks gan cilvēkiem, gan tehnikai. Ne pie kā briesmīga jau tas nenovedīs. Tikai pie haotiskas rosišanās, kad labā roka nezinaš, ko dara kreisā. Nu, protams, ka tādā dienā uzsākt ko jaunu būtu tīrais neprāts. Arī intīmo dzīvi var sarežģīt ar kādu seksuāli-transmisīvu slimību vai hemoroīdu problēmas atrisinājumu. Tādēļ labāk no šādiem kontaktiem šodien atteikties.

10.novembris. Greizsirdīgajā piektdienā strīds ar mīļoto var iznākt uz līdzzenas vietas, pat bez redzama iemesla. Šodien primārais nebūs mīlestība, bet gan privāttipašnieciskie instinkti. Daudzi negribēs ļaut dzīvot saviem bijušajiem partneriem un rīkosies kā suns uz sienas kaudzes: ne pats ēdu, ne citam dodu. Tāpēc attiecību skaidrošanu labāk atliksim uz citu dienu. Bet šodien godam pabeigsim darba nedēļu ar saviem lielajiem un mazajiem darbiņiem. Lai nerodas problēmas ar veselību, šodien ieteicams sekot ēdiena kvalitātei, jo ir lielas iespējas saindēties.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts

Diena

T 8.11	Mazmākojans -1	Mazmākojans +6
C 9.11	Apmācies, nelels letus +5	Apmācies +3
Pk 10.11	Apmācies, nelels letus +5	Apmācies, nelels letus +5
S 11.11	Apmācies +3	Apmācies, letus +3

